

คู่มือ

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คู่มือ

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. 2540

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ชื่อหนังสือ : คู่มือ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. 2540

จัดทำโดย : สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300
www.oic.go.th

ISBN : 974 - 9771 - 77 - x

พิมพ์ครั้งที่ 1 : มีนาคม 2549

ที่ปรึกษา : นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
นางวนิดา สักการโกศล
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คณะกรรมการ : นายสนธิ ชมชาญ (หัวหน้าคณะ)
นางภัคพิชา จันทศิริ
นายศักดิ์ดา สุทธิโคตร
นางสาวชาลินี โตเอี่ยม
นายภูวเดช เลี้ยงรักษา

บรรณาธิการ : นางภัคพิชา จันทศิริ

พิมพ์ที่ : บริษัท สามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ) จำกัด
โทร. 0 2424 1963 0 2424 1965
โทรสาร 0 2435 2794

จำนวนพิมพ์ : 4,000 เล่ม

...คำนำ...

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 9 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามมาตรา 9 วรรคแรก (1) - (8) ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2541 โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้หลายประการซึ่งในข้อแรกกำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีสถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 9 ดังกล่าว ต่อมาสถานที่นี้ถูกเรียกว่า “ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540”

สิ่งที่เป็นปัญหาและคำถามสำหรับหน่วยงานของรัฐที่ได้จัดศูนย์ข้อมูลข่าวสารไว้แล้วคือ ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 วรรคแรก (1) - (8) มีเรื่องใดบ้าง ทั้งนี้ เนื่องจากบทบัญญัติของอนุมาตราบางอนุมาตรายากแก่การเข้าใจและตีความ ส่งผลให้ยากแก่การปฏิบัติ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการโดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเล็งเห็นว่า หากมีคู่มือ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการให้หน่วยงานของรัฐไว้ศึกษาเป็นแนวทางปฏิบัติก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้ดำเนินการรวบรวมจัดทำคู่มือ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ฉบับนี้ขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากมูลนิธิวิเทศพัฒนาและสถาบันเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของประเทศแคนาดา (Canadian International Development Agency : CIDA) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขอขอบคุณองค์กรทั้งสองมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการหวังว่า คู่มือ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการฉบับนี้จะอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานของรัฐตามสมควร หากผู้ใช้ประโยชน์จากคู่มือฉบับนี้มีข้อคิดเห็นหรือข้อแนะนำประการใด โปรดแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารทราบด้วย เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไปในอนาคต

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ธันวาคม 2548

...สารบัญ...

		หน้า
	คำนำ	ก
บทที่ 1	บทนำ	1
	1. ความสำคัญของคู่มือ	1
	2. ประโยชน์ที่จะได้รับ	2
บทที่ 2	การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน	3
	1. เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	3
	2. บทบัญญัติที่เป็นกุญแจในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ	5
	3. คำอธิบายโดยย่อในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 7 มาตรา 9 และมาตรา 11	7
	4. ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของข้อกำหนดระหว่างมาตรา 7 และมาตรา 9	14
บทที่ 3	ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9	16
	แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	
	1. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารคืออะไร	16
	2. หน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	16
	3. หลักการและแนวคิดในการจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	17
	4. หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	17
	4.1 ขั้นตอนการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารและการให้บริการ 7 ขั้นตอน	17
	4.2 การมอบหมายหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	18
	4.3 สถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	18
	4.4 วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์	18
	4.5 การคัดเลือกเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์	19
	4.6 ระเบียบและหลักเกณฑ์การให้บริการ	19
	4.7 ข้อมูลข่าวสารและการจัดระบบข้อมูลข่าวสาร	19
	4.8 ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสาร	23
	5. ข้อควรจำ	26
บทที่ 4	ตัวอย่างประกอบคำอธิบายข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 และมาตรา 9	27
	ที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	
	- ตัวอย่างข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7	27
	- ตัวอย่างข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 (1) - (8)	30
	- ตัวอย่างข้อมูลข่าวสารภาคส่งเสริมสิทธิที่รู้ของประชาชนที่อาจนำหรือควรนำไปไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ	45

...สารบัญ (ต่อ)...

ภาคผนวก	หน้า
ผนวก ก	47
ประกาศ มติ และข้อบังคับ	
1. ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ประกาศ ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541	51
2. ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2542	53
3. ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดให้ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้วเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา 9 (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ประกาศ ณ วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2542	54
4. ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา 9 (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ประกาศ ณ วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2543	55
5. มติของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐกรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2547	57
6. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 อนุมัติตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอเรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 (ข้อ 3.1 เกี่ยวกับมาตรการกำหนดเวลาในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน)	58
7. ข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2548	64

...สารบัญ (ต่อ)...

	หน้า
ผนวก ข	67
ตัวอย่างแบบฟอร์มและตัวอย่างการจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร	69
1. แบบฟอร์มคำขอข้อมูลข่าวสาร	69
2. แบบฟอร์มหนังสือร้องเรียน	70
3. แบบฟอร์มหนังสืออุทธรณ์	71
4. ตัวอย่างการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	72
5. ตัวอย่างป้ายประกาศ	79
- ป้ายศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ	79
- ป้ายประกาศขั้นตอนและกำหนดระยะเวลาในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร	80
ผนวก ค	81
ตัวอย่างระเบียบว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการและตัวอย่างระเบียบว่าด้วยความ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยในการให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ ข้อมูลข่าวสารของ	81
1. ราชการส่วนภูมิภาค	83
2. ราชการส่วนท้องถิ่น	93
- องค์การบริหารส่วนจังหวัด	95
- เทศบาล	105
- องค์การบริหารส่วนตำบล	115

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญของคู่มือ

1.1 จากการที่มาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารอย่างน้อย 8 ประเภทไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ต่อมาคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ประกาศ ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการ

ข้อ 1 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีสถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 9 ได้สะดวกตามสมควร

ข้อ 2 ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำดัชนีที่มีรายละเอียดเพียงพอสำหรับประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารตามข้อ 1 ได้เอง

ข้อ 3 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามข้อ 1 ไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้โดยสะดวก

กรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่ที่จะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหากหรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอข้อมูลข่าวสารประกอบด้วย

ข้อ 4 การให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยก็ได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารด้วย

1.2 แม้ว่ามาตรา 9 จะกำหนดลักษณะหรือประเภทของข้อมูลข่าวสารไว้แล้วก็ตาม แต่เป็นสาระบัญญัติที่มีลักษณะกว้างๆ เป็นการทั่วไปสำหรับหน่วยงานของรัฐทั้งปวง เมื่อพิจารณาในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐไม่ว่าราชการส่วนกลาง อันมีกระทรวง ทบวง กรม ศาล องค์การอิสระ รัฐวิสาหกิจ ฯลฯ ราชการส่วนภูมิภาคและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอันมีกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารพื้นที่พิเศษ ซึ่งจะเห็นถึงความแตกต่างอยู่ 4 ประการ คือ

(1) ระดับของหน่วยงานแตกต่างกัน เช่น ระดับกระทรวงกับระดับองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

(2) ขนาดของหน่วยงานแตกต่างกัน เช่น กระทรวงขนาดใหญ่ กรมขนาดใหญ่ กับกรมขนาดเล็ก จังหวัดขนาดเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 5 เป็นต้น

(3) ขอบอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานแตกต่าง เช่น มีอำนาจหน้าที่กว้างขวางเพราะมีกฎหมายหลายฉบับที่หน่วยงานต้องปฏิบัติ เช่น กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น

(4) ปริมาณงานมากน้อยแตกต่างกันขององค์ประกอบ ตาม ข้อ (1) - (3) อันนำมาซึ่งปริมาณ
ข้อมูลข่าวสารมากน้อยเช่นกัน

จากความแตกต่างดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้เห็นว่า หน่วยงานของรัฐขนาดใหญ่ มี
ขอบอำนาจหน้าที่กว้างขวาง อาจมีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 (1) - (8) ครบทุกประเภทแต่ขณะเดียวกัน
หน่วยงานของรัฐขนาดเล็ก เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีข้อมูลข่าวสารบางประเภท บางอนุมาตรา
เท่านั้น ดังนั้นสถานที่จัดข้อมูลข่าวสารไว้หรือศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลข่าวสารจึงไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน
ทั้งหมด แต่อย่างน้อยต้องมีสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐนั้นพึงมีตาม
มาตรา 9 (1) - (8) และระเบียบการให้บริการ จึงได้มีการศึกษาจัดทำคู่มือฉบับนี้ขึ้น

2. ประโยชน์ที่จะได้รับ

2.1 การสร้างความเข้าใจให้กระจ่างขึ้นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 และมาตรา 9 (1) - (8)
และศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ

2.2 การใช้ตัวอย่างที่มีอยู่เป็นแนวทางในการตรวจสอบพิจารณาและคัดเลือกข้อมูลข่าวสารที่
หน่วยงานของรัฐมีอยู่ มีข้อมูลข่าวสารใดบ้างที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบเพราะว่า ไม่มีใครที่ทราบ
และเข้าใจข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานใด ๆ ได้ดีกว่าหน่วยงานเจ้าของข้อมูลข่าวสารนั้น

2.3 บุคลากรประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารจะได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

2.4 เป็นความริเริ่มที่จะแนะนำ ส่งเสริม ผลักดันให้หน่วยงานของรัฐได้พัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
ของราชการให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. 2540

* * * * *

คำขวัญ

ข้าราชการที่ดีคือผู้ที่ทำให้ประชาชนชื่นใจ

พระราชชนกศาสตร์ไทย

บทที่ 2

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน

1. เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนไทยได้ก้าวสู่ความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญโดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงได้ในทางปฏิบัติ นับแต่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ก่อนหน้านั้นเป็นที่ยอมรับกันว่าสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีอยู่อย่างจำกัด การดำเนินงานของส่วนราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ภายในกรอบปฏิบัติของระบบราชการ ซึ่งถือการปกปิดเป็นหลัก การเปิดเผยเป็นกรณียกเว้น เนื่องจากการขาดความชัดเจนในเรื่องของการจัดระบบและการบริหารจัดการ และการบริการข้อมูลข่าวสาร จึงส่งผลให้การบริหารราชการและการให้บริการแก่ประชาชนไม่เป็นไปด้วยการดำเนินการที่ผ่านมาจึงเป็นเพียงการปฏิบัติตามความคิดเห็นหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 นี้มีเจตนารมณ์อันเป็นความคิดพื้นฐานสำคัญอยู่ 5 ประการ คือ

(1) เพื่อเป็นการประกันสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน (Rights to know) ในการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐอย่างกว้างขวาง และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารของหน่วยงานของรัฐ อันจะนำไปสู่กระบวนการบริหารของรัฐที่เป็นธรรม เสมอภาคและสามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้การดำเนินงานมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

(2) เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประเทศให้มั่นคงและส่งเสริมความเป็นรัฐบาลโดยประชาชน

(3) เพื่อความจำเป็นในการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารบางประเภท (need to protect) ซึ่งกฎหมายได้กำหนดไว้เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงของรัฐประโยชน์ที่สำคัญของเอกชนและคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของทางราชการไปพร้อมกัน

(4) เพื่อส่งเสริมการปฏิรูประบบราชการ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของเจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและต่อประชาชน

(5) เพื่อการพัฒนากระบวนการข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ โดยการจำแนกและจัดระบบเพื่อให้การนำไปใช้ประโยชน์ (การเปิดเผย) และการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากเจตนารมณ์ข้างต้น ทำให้เนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในหมวดที่ 1 นับตั้งแต่ มาตรา 7 - 13 จึงได้บัญญัติถึงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐต้องส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู และข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนผู้ขอ

ส่วนในหมวดที่ 2 มาตรา 14 - 20 ได้บัญญัติถึงการไม่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยให้คำนี้ถึงองค์ประกอบหลักสามประการ คือ การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐเป็นประการที่หนึ่ง ประโยชน์สาธารณะเป็นประการที่สอง และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องเป็นประการที่สาม นอกจากนี้ยังให้คำนี้ถึงข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบตามกฎหมายขณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบหากกระทำโดยสุจริต

ส่วนในหมวดที่ 3 มาตรา 21 - 25 ได้บัญญัติถึงการเปิดเผยและการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ

ส่วนในหมวดที่ 4 มาตรา 26 ได้บัญญัติถึงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารประเภทเอกสารประวัติศาสตร์ เพื่อให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า

นอกจากนี้ยังได้มีการบัญญัติถึงที่มา อำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เอาไว้ในหมวดที่ 5 มาตรา 27 - 34 ตลอดจนบัญญัติถึงที่มา อำนาจ และหน้าที่ ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในเรื่องเกี่ยวกับที่มาและอำนาจหน้าที่ไว้ในหมวดที่ 6 มาตรา 35 - 39 บัญญัติถึงบทกำหนดโทษไว้ในหมวดที่ 7 มาตรา 40 - 41 และบัญญัติถึงบทเฉพาะกาลในมาตรา 42 - 43

จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้กำหนดภารกิจต่างๆ ให้หน่วยงานของรัฐ อันได้แก่ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐหน่วยงานต่าง ๆ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ให้มีหน้าที่ใหม่หลายประการซึ่งต้องปฏิบัติตามกฎหมายและประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หลักการและกระบวนการคิด
เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น

2. บทบัญญัติที่เป็นกฎเกณฑ์ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

2.1 มาตรา 7 หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ ลงพิมพ์
ในราชกิจจานุเบกษา

- (1) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (2) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (3) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (4) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบายหรือ
การตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (5) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามี
การลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว
ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขาย
หรือจำหน่ายจ่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา 8 ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา 7 (4) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจา
นุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตาม
ความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร

2.2 มาตรา 9 ภายใต้บังคับมาตรา 14 และมาตรา 15 หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสาร
ของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
คณะกรรมการกำหนด

(1) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและ
คำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

- (2) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษามาตรา 7 (4)
- (3) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ
- (4) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่
ของเอกชน

(5) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา 7 วรรคสอง

(6) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาว่าร่วมทุนกับเอกชน
ในการจัดทำบริการสาธารณะ

(7) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี
 ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณา
ไว้ด้วย

(8) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผย ตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารนั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือ ขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐโดย ความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้อีก ในการนี้ให้คำนึงถึง การช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรา 11 นี้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา 10 บทบัญญัติมาตรา 7 และมาตรา 9 ไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มี กฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผย ด้วยวิธีการอย่างอื่น

2.3 มาตรา 11 นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา 26 แล้ว ถ้าบุคคลใด ขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจ ได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการใดมีสภาพที่อาจบุบสลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลา ในการจัดหาให้หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลข่าวสาร นั้นก็ได้

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลข่าวสาร ที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบ คอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีเช่นนั้น มิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่ทำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้นหรือ เป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

บทบัญญัติวรรคสามไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใด ขึ้นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอ หากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว

ให้นำความในมาตรา 9 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดหาข้อมูล ข่าวสารให้ตามมาตรา 11 โดยอนุโลม

2.4 มาตรา 12 ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 11 แม้ว่าข้อมูล ข่าวสารที่ขอจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลาง หรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้น หรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำ เพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดย
หน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุห้ามการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา 16 ให้ส่งคำขอนั้น
ให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

* * * * *

3. ผู้ช้ากฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ต้องรู้ (ม. 7) - ศพฐ (ม. 9) - ฮยาปฐ (ม. 11)

3. คำอธิบายโดยย่อในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ 3 วิธีการ ตามบทบัญญัติในมาตรา 7 มาตรา 9 และมาตรา 11

3.1 การนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 ไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

3.1.1 ความสำคัญและประโยชน์ของมาตรา 7

- 1) เป็นการทบทวนโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร
- 2) เป็นการทบทวนบทบัญญัติต่าง ๆ ที่เป็นกฎหรือมีสภาพอย่างกฎที่มีผลบังคับใช้อยู่ของหน่วยงานนั้นเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- 3) เป็นประกาศต่อสาธารณะถึงอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานถือได้ว่าเป็นสัญญาประชาคมระหว่างหน่วยงานนั้นกับประชาชนและเป็นโอกาสที่ประชาชนจะได้รับรู้
- 4) เป็นเครื่องมือตรวจสอบในการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น

3.1.2 มาตรา 7 วรรคแรกแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ตามมาตรา 7 ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา คือ

- 1) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
จะช่วยให้ประชาชนสามารถรู้ได้ว่าหน่วยงานต่างๆ ของรัฐแต่ละหน่วยงานมีการจัดโครงสร้างการบริหารภายในหน่วยงานนั้นอย่างไร มีการจัดแบ่งเป็นหน่วยงานย่อยอย่างไร
- 2) สรุปรูปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องสรุปรูปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่นั้นๆ ทำให้ประชาชนสามารถรู้ถึงบทบาทที่แท้จริงของแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่สำคัญอย่างไร รวมทั้งรู้ถึงวิธีการหรือกระบวนการทำงานของหน่วยงานนั้นๆ อีกด้วย ทำให้ประชาชนสามารถที่จะตรวจสอบหรือเข้าไปมีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องหรืออยู่ในความสนใจของตนเองได้

3) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงาน
ของรัฐ

เมื่อประชาชนได้ทราบถึงหน่วยงานที่ควรติดต่อแล้ว การที่กฎหมายได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐจะต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เพื่อบอกถึงสถานที่เพื่อติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำจึงเป็นการเพิ่มความสะดวกกับประชาชนเพื่อทราบว่าจะไปติดต่อที่ใด จุดใด คำว่าจุดใด ตามนัยนี้เมื่อโยงไปถึงบทบัญญัติในมาตรา 9 ก็คือศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีนั่นเอง รวมทั้งยังเป็นหลักประกันที่ชัดเจนว่าหน่วยงานของรัฐต้องจัดเจ้าหน้าที่ไว้เป็นการประจำ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและคำแนะนำในการติดต่อไว้ด้วย

4) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลข่าวสารตามที่กำหนดในข้อนี้ กฎหมายมุ่งบังคับเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่มีสภาพอย่างกฎเท่านั้น ทั้งนี้ เนื่องจากกฎเป็นมาตรการที่เอามาใช้ในการปกครองโดยเป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ เป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าโดยจะมีผลกับข้อเท็จจริงกรณีใดกรณีหนึ่ง ก็ต่อเมื่อข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นนั้นตรงกับที่กำหนดในกฎข้อนั้นแล้ว จึงจะเกิดสภาพบังคับทางกฎหมายโดยมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยทันที

โดยปกติในทางปกครอง กฎอาจจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ กฎที่มีผลต่อเอกชนทั่วไปและกฎที่มีผลเฉพาะต่อเจ้าหน้าที่ในองค์การ เช่น ผู้บังคับบัญชาวางระเบียบกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ กฎประเภทหลังนี้ไม่มีผลต่อเอกชนจึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 8 บัญญัติว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีสภาพอย่างกฎตามข้อนี้ ถ้ายังไม่มีการนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานำไปใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร นั่นคือได้รู้มานานพอที่จะปฏิบัติตามกฎนั้นได้โดยไม่มีอุปสรรค

5) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด นอกเหนือจากข้อมูลข่าวสารตามรายการตามข้อ 1) - 4) แล้ว กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการยังให้อำนาจกับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการกำหนดหรือประกาศเพิ่มเติมว่าข้อมูลข่าวสารใดที่หน่วยงานของรัฐจะต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาของสังคมในอนาคต

3.2 การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

3.2.1 ความสำคัญและประโยชน์ของมาตรา 9

1) เป็นการวางระบบเอื้ออำนวยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารประเภทที่ประชาชนควรรู้ได้โดยสะดวก

- 2) เป็นการแสดงให้เห็นถึงการบริหารงานราชการแผ่นดินของหน่วยงานนั้นว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับ นโยบาย หรือไม่เพียงใด
- 3) เป็นประโยชน์ในการมีส่วนร่วม การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน
- 4) การนำผลการพิจารณา/ตีความ และองค์ความรู้มาใช้เป็นบรรทัดฐานในการดำเนินกิจกรรมไม่ว่าในเรื่องส่วนตัวและ/หรือส่วนรวม
- 5) การใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องประชาชนของตนเองประโยชน์สาธารณะ และการอื่น ๆ

3.2.2 มาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 9 ของกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนด (ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2541 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู) ได้แก่ ต้องจัดให้มีสถานที่หรือศูนย์ข้อมูลข่าวสารและข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้โดยสะดวก ต้องจัดทำดัชนีหรือรายการข้อมูลข่าวสารที่มีรายละเอียดเพียงพอสำหรับประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารได้ด้วยตนเอง ฯลฯ

ในการจัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูนี้ กฎหมายได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิขอสำเนา (right to copy) หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องด้วย

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจะต้องรวบรวมมาไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ (public inspection) อย่างน้อยที่สุดตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่

- 1) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้ง ความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

การกำหนดให้นำข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชนมารวมไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้นี้ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้ว่า การพิจารณาเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่เกี่ยวกับเอกชนของหน่วยงานของรัฐที่ผ่านมาได้มีการพิจารณาโดยหลักเกณฑ์หรือตามกฎหมายอย่างไรบ้าง จะทำให้สามารถได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นแนวทางได้ว่า หากตนจะมีการดำเนินการในกรณีนั้นๆ บ้าง จะต้องเตรียมตัวอย่างไรและหน่วยงานของรัฐควรจะพิจารณาอย่างไร

- 2) นโยบายและการตีความ

การที่หน่วยงานของรัฐจะมีนโยบายเพื่อดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องให้ประชาชนได้รับรู้ เพื่อให้ความร่วมมือปฏิบัติหรือเพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อแนวทางนโยบายดังกล่าวอันเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้น นโยบายที่กำหนดขึ้นหรือการตีความ การใช้กฎหมายใดๆ แม้ไม่เข้าข่ายที่มีสภาพเป็น “กฎ” ที่ต้องนำไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาก็จะต้องนำมารวมไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้

3) แผนงาน โครงการและงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแผนงาน โครงการและงบประมาณรายจ่ายประจำปี อาจถือได้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารสำคัญไม่เฉพาะเพื่อให้ผู้รับเหมาหรือผู้ประกอบการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับงบประมาณประจำปีของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนแผนงานและโครงการต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน ทำให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่างๆ มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมและโปร่งใส และทำให้รัฐได้ประโยชน์ จากการแข่งขันที่เป็นธรรมและโปร่งใส นอกจากนั้น การที่ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารตามข้อนี้ได้ ยังทำให้ประชาชนมีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้งบประมาณของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนรายละเอียดของแผนงาน โครงการซึ่งสามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐในทุกๆ ขั้นตอนของการ ใช้จ่ายงบประมาณหรือการจัดซื้อจัดจ้างได้

4) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิ หน้าที่ของเอกชน

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน จัดได้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนควรได้รับรู้เช่นกัน เพื่อที่จะ ได้รู้ว่าการให้บริการหรือการดำเนินการในเรื่องหนึ่งเรื่องใดกับประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ของรัฐนั้นได้กำหนดขั้นตอน หลักเกณฑ์การพิจารณาและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไว้อย่างไร และในการ ขอรับบริการเรื่องต่างๆ จากหน่วยงานหรือเมื่อต้องปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องหนึ่งเรื่องใด เจ้าหน้าที่ก็ได้ ดำเนินการตามขั้นตอนปฏิบัติหรือหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับ วิธีปฏิบัติที่จะต้องนำมารวมไว้ให้ประชาชนตรวจดู กฎหมายกำหนดบังคับเฉพาะที่มีผลกระทบต่อสิทธิ หน้าที่ของเอกชนเท่านั้น ส่วนคู่มือหรือคำสั่งใดหากเปิดเผยออกไปจะกระทบถึงผลสำเร็จในการบังคับใช้ กฎหมาย หน่วยงานของรัฐก็อาจไม่เปิดเผยได้

5) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงในมาตรา 7 วรรคสอง

เนื่องจากกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีการกำหนดเป็นข้อยกเว้นไว้ว่า ข้อมูลข่าวสารซึ่งแม้จะมีเนื้อหาตรงตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ถ้า ข้อมูลข่าวสารนั้นได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องนำข้อมูล ข่าวสารนั้นทั้งหมดไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาอีก เพียงแต่จะต้องมีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ว่าได้มีการพิมพ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแล้ว โดยให้มีการอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์ที่มีการพิมพ์เผยแพร่แล้วไว้ ในราชกิจจานุเบกษาด้วย ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารลักษณะนี้ กฎหมายจึงกำหนดให้ต้องนำสิ่งพิมพ์ที่ได้มีการ อ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษาจะต้องนำมารวมไว้เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ เพื่อป้องกันปัญหา ในกรณีจัดหาซื้อในภายหลังไม่สะดวก

6) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับ เอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับสัญญาในการดำเนินการต่างๆ ของหน่วยงานของรัฐ โดย ปกติทั่วไปย่อมไม่เป็นความลับ สามารถเปิดเผยได้ แต่ที่ผ่านมาหน่วยงานของรัฐมักจะไม่เปิดเผยทำให้ ประชาชนขาดข้อมูลในการศึกษาเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐ จนบางครั้งปรากฏว่ามีสัญญา

ในบางกรณีที่รัฐได้ทำไปโดยเสียเปรียบเป็นอย่างมากให้กับคู่สัญญาหรือเป็นสัญญาที่ไม่อาจสำเร็จตามความ
มุ่งหมายได้ ดังนั้น กฎหมายจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้มีการนำสัญญาต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ
สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาด ตัดตอน หรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำ
บริการสาธารณะมารวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ นั้นหมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่หน่วยงานของรัฐมีสัญญา
ทั้ง 3 ประเภท หน่วยงานของรัฐจะต้องนำมาไว้ยังศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนเข้า
ตรวจสอบตลอดเวลา โดยหน่วยงานของรัฐจะไปอ้างเหตุผลใด ๆ ในการที่จะไม่นำมารวมไว้ให้ประชาชนเข้า
ตรวจสอบไม่ได้ กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการอนุญาตเพียงให้หน่วยงานของรัฐสามารถลบหรือตัดตอนหรือ
ทำโดยประการอื่นใดเพื่อไม่ให้เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางส่วนที่เห็นว่าเป็นข้อมูล ข่าวสารที่กฎหมาย
กำหนดยกเว้นมิให้ต้องเปิดเผย ได้แก่ การเปิดเผยอาจกระทบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์หรือการเปิดเผย
อาจกระทำต่อความมั่นคงของประเทศ ฯลฯ

การที่กฎหมายกำหนดไว้ในข้อนี้ เฉพาะสัญญา 3 ประเภท เท่านั้นที่ต้องนำมา
รวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ มิได้หมายความว่าสัญญาอื่น ๆ ของหน่วยงานของรัฐนั้นไม่ต้องเปิดเผย แต่
โดยหลักการแล้วสัญญาโดยส่วนใหญ่เกือบทุกเรื่องจะต้องเปิดเผยให้ประชาชนได้รู้ เพียงแต่ว่าหน่วยงาน
ของรัฐยังไม่ถูกบังคับหรือถูกกำหนดไว้ต้องนำมารวมไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งต้องพร้อมให้ตรวจสอบได้
ทันทีและตลอดเวลาเท่านั้น

7) มติคณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายหรือโดยมติ
คณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ใน
การพิจารณาไว้ด้วย

เนื่องจากมติของคณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการตามที่กำหนดในข้อนี้
เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ประชาชนจึงควรจะได้ทราบว่าคณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการดังกล่าว ได้
มีการดำเนินการหรือตัดสินใจในเรื่องใดไปแล้วบ้าง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคมหรือประเทศอย่างไร หรือ
เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองอย่างไร รวมทั้งหากสนใจเรื่องใดเป็นพิเศษสามารถใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูล
ข่าวสารของราชการนี้ขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่สนใจนั้นในรายละเอียดอีกได้ ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการกำหนด
ให้มติของคณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการดังกล่าวจะต้องระบุรายชื่อรายงานหรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้
ในการพิจารณาไว้ด้วย ข้อกำหนดนี้นับว่าเป็นประโยชน์ทั้งในส่วนของผู้ที่ทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยเมื่อมีมติ
ในเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่จะสามารถตรวจสอบได้ว่าการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องต่าง ๆ นั้น มีข้อมูล ข้อเท็จจริงที่
เพียงพอหรือถูกต้องมากเพียงใด ในทางตรงกันข้ามประชาชนสามารถตรวจสอบมาตรฐานการพิจารณาได้ว่า
การตัดสินใจอยู่บนข้อเท็จจริงและหลักการที่ถูกต้องหรือไม่เพียงใดซึ่งหากได้มีการปฏิบัติ ในเรื่องนี้อย่างจริงจัง
แล้วก็จะมีส่วนช่วยพัฒนาว่ากระบวนการบริหารและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนได้อีกช่องทางหนึ่ง

8) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนด

เนื่องจากข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งที่มีจำนวนมากและมีการพัฒนาปรับปรุง
เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนควรได้รู้ในช่วงเวลาปัจจุบันอาจจะแตกต่างไปจากช่วง
เวลาในอนาคต รวมทั้งยังอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละภาคของประเทศอีกด้วย

การที่กฎหมายได้ให้อำนาจกับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะสามารถกำหนดเพิ่มเติมได้ว่าข้อมูลข่าวสารของราชการเรื่องใดที่หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดมารวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ อันเป็นการกำหนดให้เป็นข้อมูลตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จึงเป็นการสอดคล้องกับลักษณะที่ไม่หยุดนิ่งและมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปของข้อมูลข่าวสาร ทำให้สามารถส่งเสริมให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถตอบสนองต่อการส่งเสริมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของสังคมและประชาชนอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ จนถึงปี 2548 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศแล้วรวม 2 เรื่อง คือ ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการลงวันที่ 21 ตุลาคม 2542 และวันที่ 1 ธันวาคม 2543 เรื่อง กำหนดประกาศให้ประกวดราคา และประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้วและเรื่องการกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 (8) คือให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคาเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องนำมารวมไว้ยังศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้อย่างน้อย 1 ปี รวมทั้งผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างซึ่งจะต้องทำเป็นตารางสรุปผลไว้เป็นประจำทุกเดือนว่าได้จัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีใด มีผู้เข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างจำนวนกี่รายเป็นใครบ้าง ผู้ใดได้รับการคัดเลือกในวงเงินเท่าใดและสรุปเหตุที่คัดเลือกผู้รับจ้างรายดังกล่าวด้วย เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารได้ ซึ่งจะเห็นว่าประกาศคณะกรรมการนี้มีส่วนช่วยให้กระบวนการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

3.3 การเปิดเผยหรือการจัดหาข้อมูลข่าวสารของราชการให้กับประชาชนที่ขอข้อมูลข่าวสารเป็นการเฉพาะราย

3.3.1 มาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนตามที่ขอโดยกำหนดเป็นหลักปฏิบัติว่า ถ้ามีผู้มาขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควรให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอในเวลาอันสมควร

หน้าที่ในการเปิดเผยหรือการจัดหาข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนเป็นการเฉพาะรายนี้ แตกต่างจาก 2 วิธีแรก ซึ่งมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าข้อมูลข่าวสารประเภทใดที่ต้องนำมาเปิดเผยโดยนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาและข้อมูลข่าวสารประเภทใดที่จะต้องนำมาเปิดเผยโดยการจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตลอดเวลา

สำหรับวิธีที่ 3 หลักปฏิบัติที่สำคัญ คือ การจัดข้อมูลข่าวสารให้ตามที่มีผู้มาขอยื่นคำขอ กับหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเรื่องใดก็ตามพระราชบัญญัติได้มีการกำหนดเป็นหลักปฏิบัติไว้ว่า ถ้ามีผู้มาขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอในเวลาอันสมควรซึ่งจะ

เห็นได้ว่ารูปแบบการจัดข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนตามวิธีนี้มีลักษณะเป็นการจัดข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ขอเป็นรายกรณีซึ่งมีความแตกต่างกันขึ้นกับความต้องการของแต่ละคน จึงอาจถือได้ว่าเป็นการจัดข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนเป็นการเฉพาะราย

3.3.2 ขอบเขตของการจัดหาข้อมูลข่าวสารให้เป็นการเฉพาะราย

พระราชบัญญัติกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามคำขอเฉพาะรายของประชาชนในเวลาอันสมควร ข้อมูลข่าวสารที่ขอนี้ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องที่ขอว่าจะขอเรื่องอะไร ถ้าไม่เข้าข้อยกเว้นที่จะไม่เปิดเผยตามที่พระราชบัญญัติกำหนด ก็ถือเป็นหน้าที่ของหน่วยงาน ของรัฐจะต้องจัดหาให้ทั้งสิ้น การปฏิเสธไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อนี้พระราชบัญญัติกำหนดให้สามารถทำได้เฉพาะเมื่อขอจำนวนมากหรือขอบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรเท่านั้น

3.3.3 แนวทางการดำเนินการในกรณีเฉพาะบางเรื่อง

เนื่องจากการดำเนินการเพื่อจัดหาข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนเป็นการเฉพาะรายนี้ อาจมีปัญหาการดำเนินการในบางกรณีได้ พระราชบัญญัติจึงกำหนดแนวทางเพื่อดำเนินการในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

1) กรณีข้อมูลข่าวสารของราชการที่ผู้มาขอมีสภาพที่อาจบอบสลายได้ง่าย ในกรณีนี้ หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดหาให้หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อมิให้เสียหายแก่ข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้

2) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดหาให้กับประชาชนตามคำขอโดยหลักการแล้วต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพพร้อมที่จะให้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำวิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ ทั้งนี้ เพื่อมิให้การจัดหาข้อมูลข่าวสารนี้เป็นการเพิ่มภาระแก่หน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์แก่ผู้ขอเฉพาะรายบางคนเท่านั้น แต่พระราชบัญญัติก็ยิ่งเปิดโอกาสว่า ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่า กรณีที่ขอนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้าและเป็นเรื่องที่สำคัญเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้นหรือเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

3) ในกรณีที่มิผู้ขอข้อมูลข่าวสารใดแต่ในขณะนั้นไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐอยู่แล้ว หน่วยงานของรัฐนั้น ๆ จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่มีผู้ขอขึ้นใหม่ก็ได้

3.3.4 แนวทางการดำเนินการในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารบางส่วนเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถเปิดเผย

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีผู้ยื่นคำขอให้เปิดเผยเป็นการเฉพาะรายนี้ในกรณีที่อาจมีข้อมูลข่าวสารบางส่วนที่อยู่ในหลักเกณฑ์กำหนดยกเว้นให้ไม่ต้องเปิดเผย พระราชบัญญัติได้กำหนดเป็นหลักปฏิบัติให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการลบหรือตัดทอน หรือดำเนินการโดยประการใดประการหนึ่ง ที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนที่ไม่สมควรเปิดเผยดังกล่าว ก่อนที่จะเปิดเผยหรือจัดหาข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารต่อไป

3.3.5 ส่วนแนวทางการดำเนินการกรณีเป็นข้อมูลข่าวสารที่ห้ามเปิดเผยตามมาตรา 14 ข้อมูลข่าวสารที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยตามมาตรา 15 และข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 23 นั้น เมื่อมีคำขอข้อมูลข่าวสารตามข้างต้นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับคำขอข้อมูลข่าวสารจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

4. ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของข้อกำหนดระหว่างมาตรา 7 และมาตรา 9

4.1 ข้อมูลข่าวสารของราชการใดๆ ที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับประชาชนมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดให้เป็นข้อมูลข่าวสารประเภทที่ต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ข้อมูลข่าวสารประเภทนี้มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ วิธีปฏิบัติงานของหน่วยงาน ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ หรือเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผลกระทบต่อสิทธิและหน้าที่ของประชาชน หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยมีจุดหมายประการแรกคือเพื่อต้องการให้มีการแพร่หลายของข้อมูลข่าวสารไปอย่างรวดเร็วกว้างขวางทั่วประเทศ ในลักษณะของการโฆษณาเผยแพร่โดยทางราชการที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 อีกประการหนึ่งก็มุ่งหมายที่จะให้ข้อมูลข่าวสารประเภทนี้มีการจัดเก็บไว้อย่างเป็นทางการเป็นหลักฐานที่เชื่อถือได้ทั้งในแง่ของความถูกต้องและควรให้ประชาชนได้ตรวจสอบโดยง่ายและนำไปใช้อ้างอิงเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ ในทางกฎหมาย

4.2 ข้อมูลข่าวสารของราชการใดๆ ที่มีความสำคัญรองลงมาโดยมีความสำคัญยังไม่ถึงขนาดที่จะต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษามาตรา 7 เพราะการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษามีค่าใช้จ่ายสูง แต่เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีสาระสำคัญที่ประชาชนควรที่รับรู้และสามารถนำข้อมูลใช้ประโยชน์เพื่อการมีส่วนร่วมทางการบริหารการปกครองภาครัฐเป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการตรวจสอบของภาคประชาชน มาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จึงกำหนดให้เป็นข้อมูลข่าวสารประเภทที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดเตรียมไว้ให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบได้ด้วยตนเองโดยสะดวก โดยมีจุดมุ่งหมายประการแรกคือต้องการให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบจัดระบบข้อมูลข่าวสารที่สำคัญอื่นประชาชนควรที่รับรู้ให้เป็นหมวดหมู่เพื่อเปิดเผยให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐอย่างแท้จริง การเปิดเผยโดยวิธีดังแสดงในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ถือได้ว่าเป็นกลไกพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนมีโอกาสใช้สิทธิและหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มที่โดยสมบูรณ์ตลอดเวลา ประการที่สอง มุ่งหมายที่จะให้สิทธิในการเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นการใช้สิทธิของประชาชนโดยอิสระ เป็นการที่กฎหมายมุ่งที่จะวางกลไกระบบเอื้ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 เพื่อเพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองภาครัฐและสร้างเสริมระบบการตรวจสอบภาครัฐให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.3 ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของข้อกำหนดระหว่างมาตรา 7 และมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

4.3.1 มาตรา 7 (3) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดสถานที่ติดต่อขอรับข้อมูล
ข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ และให้ส่งรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ลงประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา ส่วนมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดให้
หน่วยงานต้องรวบรวมข้อมูลข่าวสารมาจัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ **ดังนั้นสถานที่ที่จะนำข้อมูลข่าวสาร
ตามมาตรา 9 มาตั้งแสดงนั้นจึงเป็นสถานที่ตามมาตรา 7 ที่หน่วยงานลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานั้นเอง**

4.3.2 โดยวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 ต้องมีการ
เผยแพร่ออกไปกว้างขวางทั่วถึงทั่วประเทศเพื่อให้ประชาชนตรวจค้นได้โดยง่ายเพื่อการอ้างอิงและใช้
ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารได้ หน่วยงานที่จัดทำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 นอกจากจะนำไปลงพิมพ์ใน
ราชกิจจานุเบกษาแล้ว ต้องนำราชกิจจานุเบกษามาตั้งแสดงในศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนใช้สิทธิ
ตรวจดูได้ด้วย หากไม่นำมาตั้งแสดงประชาชนก็จะประสบปัญหาอุปสรรคในการค้นหาข้อมูลในราชกิจจา
นุเบกษาที่กระจัดกระจายตามที่ต่างๆ ได้โดยง่าย การค้นหาข้อมูลประเภทนี้ก็จะเป็นการผลักรถให้กับ
ประชาชนในการเข้าถึงและตรวจค้น การนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 มาตั้งแสดงตามนัยมาตรา 9 และ
ใช้ประโยชน์ได้อันจะเป็นการขัดกับเจตนารมณ์ของกฎหมายข้อมูลข่าวสารที่ต้องการให้ประชาชนมีโอกาส
กว้างขวางในการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐเพื่อยังผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึง
สิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ คู่ครองประโยชน์ของตนและประโยชน์สาธารณะได้

* * * * *

หน่วยงานไปรษณีย์ ปวงชนชื่นใจ

บทที่ 3

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

1. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการคืออะไร

ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ประกอบกับได้มีประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐโดยเรียก **สถานที่ที่จัดเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารและให้บริการว่า ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร**

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเป็นสถานที่ที่หน่วยงานของรัฐจัดรวบรวมข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารของราชการได้เอง ในเบื้องต้นคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาเห็นว่า เพื่อไม่ให้เป็นการกีดกันหน่วยงานของรัฐทั้งในด้านบุคลากร สถานที่และงบประมาณ จึงกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ต้องจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารเฉพาะหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลเท่านั้น ซึ่งหมายถึงหน่วยงานของรัฐที่เป็นราชการส่วนกลาง คือ กรม หน่วยงานเทียบเท่า ราชการส่วนภูมิภาค คือ จังหวัด และราชการส่วนท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา จึงมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำหรับหน่วยงานของราชการส่วนกลางที่ไปตั้งอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ และไม่ขึ้นกับราชการส่วนภูมิภาค เช่น สำนักงานของส่วนราชการสังกัดกระทรวงการคลัง สำนักงานเขตหรือสำนักงานภาคของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น ต้องจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานขึ้น โดยต้องมีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 และมาตรา 9 เท่าที่หน่วยงานนั้นมีอยู่แสดงไว้ด้วย

2. หน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารมีหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการแก่ประชาชนที่เข้ามาตรวจดูศึกษาค้นคว้า ขอสำเนา ตลอดจนเผยแพร่ จำหน่ายแจกจ่ายข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการโดยมีหน้าที่โดยสรุป ดังนี้

2.1 จัดระบบข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 มาตรา 9 และมาตราอื่น ๆ ที่หน่วยงานในสังกัดนั้นส่งมาให้และจัดทำบัตรดัชนีหรือบัญชี เพื่อให้ประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารได้เอง

2.2 จัดทำสมุดทะเบียนสำหรับผู้มาขอตรวจดูข้อมูลข่าวสาร

2.3 การทำสำเนาหรือสำเนาที่มีคำรับรองความถูกต้องสำหรับข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูให้แก่ผู้ขอ

2.4 กรณีการขอข้อมูลข่าวสารตามมาตราอื่น ๆ ซึ่งไม่มีในศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ส่งคำขอไปยังหน่วยงานเจ้าของเรื่องพิจารณา

2.5 กรณีเป็นข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานอื่นให้แนะนำให้ไปขอ ณ หน่วยงานนั้น (มาตรา 12 วรรคแรก)

2.6 การประสานงาน การแจ้งนัดหมาย การมอบสำเนาข้อมูลข่าวสารตามข้อ 2.4 ให้แก่ผู้ขอ

2.7 การประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

3. หลักการและแนวคิดในการจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

จากเหตุผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติ คือ การให้ประชาชนมีโอกาสอย่างกว้างขวางในการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ หลักการและแนวคิดประการหนึ่งก็คือต้องให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 ที่กฎหมายบังคับให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้เพราะเป็นเรื่องที่ประชาชนควรรู้ ดังนั้น การจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสารนั้น การจัดสถานที่ การจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร วิธีการค้นหา ทั้งจากบัตรดัชนีรายการ/ระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการค้นหาหีบเอกสารตรวจดูและศึกษา ต้องคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนเป็นสำคัญ สามารถค้นหาศึกษาได้โดยสะดวก มิใช่ต้องคอยสอบถามหรือขอให้เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือมากเกินไป อันจะทำให้การตรวจดูหยุดชะงักและขาดความเป็นส่วนตัว

4. หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

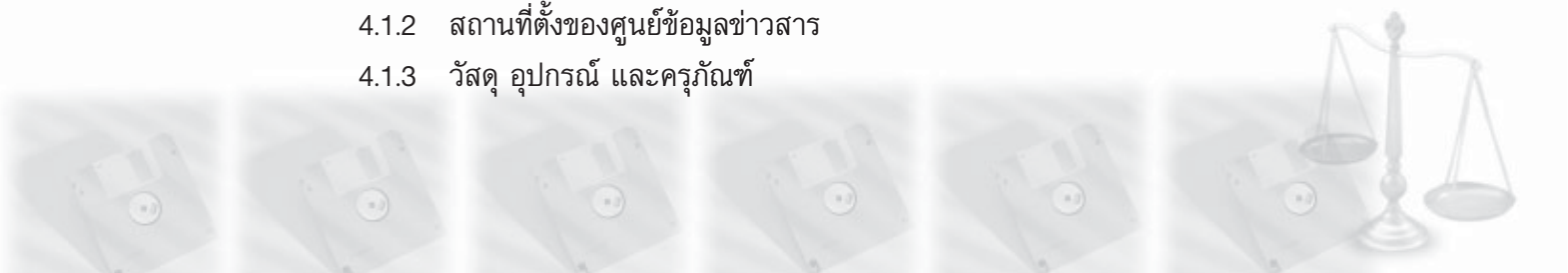
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ กำหนดเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารไว้ 4 ประการ คือ เรื่องสถานที่ เรื่องการจัดทำบัตรดัชนี เรื่องข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 และเรื่องระเบียบเพื่อความ เป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัย ประกอบกับผลจากการศึกษาและตรวจเยี่ยมศูนย์ข้อมูลข่าวสารทำให้ได้ข้อเท็จจริงหลายประการว่า หลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้สอดคล้องกับสภาพของการปฏิบัติจริงๆ เป็นไปตามหลักการและแนวคิดในการจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสารนั้น หน่วยงานของรัฐควรดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ขั้นตอนการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารและการให้บริการ 7 ขั้นตอน

4.1.1 การมอบหมายหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

4.1.2 สถานที่ตั้งของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

4.1.3 วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์

- 4.1.4 การคัดเลือกเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์
- 4.1.5 ระเบียบและหลักเกณฑ์การให้บริการ
- 4.1.6 ข้อมูลข่าวสารและการจัดระบบข้อมูลข่าวสาร
- 4.1.7 ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสาร

4.2 การมอบหมายหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งควรมอบหมายหน่วยงานย่อยเพียงหน่วยเดียวชั้นมารับผิดชอบการดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ไม่ควรแบ่งกระจายออกไปตามหน่วยงานต่าง ๆ และควรมีเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนั้นรับผิดชอบโดยตรง

4.3 สถานที่ตั้งของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

4.3.1 จัดตั้งภายในสำนักงานที่ได้ลงทะเบียนในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 7 (3) ยกเว้นกรณีจำเป็นจริงๆ ซึ่งไปจัดตั้งที่อื่นได้ โดยจัดให้ห้องหนึ่งห้องใดเป็นส่วนหรือห้องสมุดของหน่วยงานให้เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ถ้ามีพื้นที่น้อยจัดเป็นห้องไม่ได้ ให้จัดเป็นมุมหนึ่งของห้องในสำนักงานนั้น แต่ต้องมีลักษณะเป็นส่วนสัดส่วนพอสมควร

ถ้าไม่สามารถเก็บข้อมูลข่าวสารไว้ได้ทั้งหมดในที่เดียวกันก็สามารถแยกเก็บไว้ต่างหากได้ แต่จะต้องมีป้ายแสดงว่าข้อมูลข่าวสารที่แยกเก็บนั้นเก็บอยู่ที่ใดแล้ว ต้องมีบัญชีข้อมูลข่าวสารที่เก็บแยกแสดงไว้ด้วย

4.3.2 ควรเป็นบริเวณที่ประชาชนสามารถใช้บริการได้โดยง่ายและสะดวก โดยหลักควรอยู่ชั้นล่างของสำนักงาน

4.3.3 จัดทำป้ายชื่อ “ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ.....(ชื่อหน่วยงาน)” ติดไว้ให้เห็นชัดเจน หรือทำแผนผังแสดงที่ตั้งศูนย์ไว้หน้าสำนักงานด้วยก็จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างยิ่ง (ตัวอย่างป้ายชื่อดูใน แผนก ข)

4.4 วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์

หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

- 4.4.1 โต๊ะ/เก้าอี้ สำหรับเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์
- 4.4.2 โต๊ะ/เก้าอี้ สำหรับประชาชนในการค้นหา ค้นคว้าและศึกษา
- 4.4.3 ตู้เอกสารควรเป็นตู้กระจกหรือชั้นวางแฟ้มเอกสารไม่ควรอย่างยิ่งที่จะเก็บข้อมูลข่าวสารไว้ในตู้เหล็ก 4 ล้นชัก หรือตู้เหล็กสองบานปิดทึบ หรือการล็อกกุญแจ ซึ่งขัดกับเจตนาของการจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้โดยง่าย หยิบได้ง่ายและไม่ควรกลัวหายเกินจำเป็นเพราะข้อมูลข่าวสารที่จัดมาไว้นี้เป็นสำเนาข้อมูลข่าวสาร ส่วนต้นฉบับยังคงเก็บอยู่กับหน่วยงานเจ้าของเรื่อง หากสำเนาที่นำมาตั้งไว้หายไปก็สามารถทำสำเนาใหม่มาทดแทนได้
- 4.4.4 โทรศัพท์ (สำหรับหน่วยงานขนาดกลาง/ใหญ่)
- 4.4.5 กระดาษ/เครื่องเขียนเท่าที่จำเป็น

4.4.6 สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น เช่น พัดลม ตู้น้ำเย็น เป็นต้น หากจัดให้ได้ก็จะเป็นการ
เอื้ออาทรแก่ประชาชนอย่างยิ่ง

4.4.7 แบบฟอร์มต่าง ๆ

4.5 การคัดเลือกเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ผู้บริหารของหน่วยงานต้องแต่งตั้งบุคลากรทำหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารอย่างน้อย
ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

4.5.1 ผู้ผ่านการอบรมหรือมีความรู้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

4.5.2 มีมนุษยสัมพันธ์ดี

4.5.3 สามารถประสานงานกับทุกหน่วยงานได้เป็นอย่างดี

4.5.4 มีความสามารถในการจัดระบบแฟ้มข้อมูล ระบบการสืบค้นข้อมูลหรือดัชนี

4.5.5 ปฏิบัติหน้าที่ประจำศูนย์อย่างต่อเนื่อง

4.6 ระเบียบและหลักเกณฑ์การให้บริการ

4.6.1 หน่วยงานของรัฐนั้นจะต้องออกระเบียบว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการของ
หน่วยงานลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งอาจออกระเบียบว่าด้วยการรักษาความเป็นระเบียบ
เรียบร้อยและความปลอดภัยในการให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารด้วยก็ได้ (ดูตัวอย่างร่างระเบียบ
ในผนวก ค)

4.6.2 หากหน่วยงานไม่ประสงค์จะเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มี
คำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฉบับ
ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2542 หน่วยงานของรัฐนั้นอาจออกระเบียบการเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนาหรือ
ขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการเองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการก็ได้

4.6.3 กำหนดขั้นตอนการขอข้อมูลข่าวสารโดยเขียนเป็นป้ายประกาศไว้ที่ศูนย์ข้อมูล
ข่าวสาร (ดูตัวอย่างป้ายประกาศในผนวก ข) โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมีกำหนดระยะเวลาในการให้ข้อมูล
ข่าวสารตามมติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ 28 ธันวาคม 2547 (มติคณะรัฐมนตรีดูในผนวก ก)

4.6.4 กำหนดแบบฟอร์มคำร้องต่าง ๆ เช่น แบบคำขอข้อมูลข่าวสาร แบบคำร้องเรียน
และแบบคำอุทธรณ์ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย (ดูตัวอย่างในผนวก ข)

4.6.5 จัดทำสมุดทะเบียนผู้เข้ามาขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารโดยมีรายการเท่าที่จำเป็นเพื่อ
เก็บไว้เป็นหลักฐานของทางราชการและการจัดทำสถิติ (ดูตัวอย่างในผนวก ข)

4.7 ข้อมูลข่าวสารและการจัดระบบข้อมูลข่าวสาร

4.7.1 ที่มาของข้อมูลข่าวสารในหน่วยงานของรัฐ

1) กฎหมายซึ่งตราโดยฝ่ายนิติบัญญัติ

2) กฎซึ่งตราหรือกำหนดโดยฝ่ายบริหาร เช่น คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือหัวหน้า

ส่วนราชการ ซึ่งมีผลบังคับใช้ต่อหน่วยงานนั้นไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

- 3) หน่วยงานของรัฐนั้นเป็นผู้ตราหรือกำหนดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น
- 4) การได้รับมาโดยระเบียบแบบแผนของทางราชการหรือการปฏิบัติราชการ
- 5) โดยวิธีอื่นๆ เช่น การจัดซื้อ การรับมอบ บริจาค เป็นต้น

4.7.2 หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิจารณาคัดเลือกข้อมูลข่าวสารภาคบังคับไว้ให้ประชาชนเข้า ตรวจดู

1) หน่วยงานของรัฐนั้นเป็นผู้ตราหรือกำหนดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น หรือ หาก
หน่วยงานของรัฐอื่นเป็นผู้ตรา แต่มีผลไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมให้หน่วยงานของรัฐนั้นต้องปฏิบัติ (ซึ่งมีผล
เท่ากับหน่วยงานของรัฐนั้นเป็นผู้ตราหรือกำหนดให้มีข้อมูลข่าวสารนั่นเอง)

2) มีสภาพอย่างกฎที่มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบโดยตรง
ต่อเอกชน หรือกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของประชาชนภายใต้ขอบอำนาจของหน่วยงานนั้น ผลจากข้อ 4.7.2
จึงเป็นเรื่องที่ประชาชนต้องรู้หรือควรรู้

4.7.3 การจำแนกระหว่างข้อมูลข่าวสารภาคบังคับกับภาคส่งเสริมสิทธิได้รู้ของประชาชน

1) ข้อมูลข่าวสารภาคบังคับที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูที่
ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร คือ

- ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7
- ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9

2) นอกจากนั้นยังมีข้อมูลข่าวสารภาคส่งเสริมสิทธิได้รู้ของประชาชน แม้กฎหมาย
มิได้บังคับให้หน่วยงานของรัฐนั้นต้องจัดเอาไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูก็ตาม หากหน่วยงานของรัฐเห็นว่า
ข้อมูลข่าวสารใดที่ประชาชนควรรู้ แล้วจัดเอาไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูศึกษาค้นคว้าได้ นอกจากจะเป็น
ประโยชน์ต่อประชาชน ต่อหน่วยงานของรัฐนั้นเองแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้เจตนาธรรมณ์ของพระราช
บัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เป็นจริงมากขึ้น โดยประชาชนจะได้รับข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติม
ขึ้นและเข้าใจการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมตรวจสอบการบริหารที่โปร่งใส
รวมทั้งเป็นโอกาสที่ประชาชนจะได้ทำข้อมูลข่าวสารนั้นไปใช้ประโยชน์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องด้วย

สำหรับการจัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูทั้งภาคบังคับและภาค
ส่งเสริมสิทธิได้รู้ของประชาชนนั้น มีตัวอย่างให้ศึกษาจากเอกสารแผ่นพับของเทศบาลเมืองพิษณุโลกและ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากสำนักงาน
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในฐานะหน่วยงานตัวอย่างให้มาแสดงนิทรรศการ ในการสัมมนา
ผู้บริหารระดับสูง ซึ่งรับผิดชอบด้านข้อมูลข่าวสารของรัฐเมื่อวันศุกร์ที่ 23 ธันวาคม 2548 ณ ESCAP
HALL อาคารสหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร

ตัวอย่างที่ 1 เทศบาลเมืองพิษณุโลก จากแผนพับแจ้งว่า มีบริการข้อมูลข่าวสาร 7 รายการ ดังนี้

ลำดับ	ข้อมูลข่าวสาร	เป็นข้อมูลข่าวสารภาคใด	
		ภาคบังคับ	ภาคส่งเสริมสิทธิที่ได้รับ
1.	แผนงาน โครงการปี 2545 ถึงปีปัจจุบัน	9 (3)	-
2.	เทศบัญญัติงบประมาณปี 2545 ถึงปีปัจจุบัน	7 (4) / 9(3)	-
3.	ประกาศประกวดราคา / สอบราคา	9 (8) - 1	-
4.	ผลการจัดซื้อจัดจ้าง	9 (8) - 2	-
5.	สัญญาสัมปทาน / สัญญาเช่าอาคารของเทศบาล	9 (6)	-
6.	เทศบัญญัติของเทศบาลนครพิษณุโลก	7 (4)	-
7.	ข้อมูลเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิตของครัวเรือนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก	-	✓

จากรายงานที่ปรากฏจะพบว่ามีข้อมูลข่าวสารภาคบังคับตามมาตรา 7 และมาตรา 9 อยู่ 6 รายการ และมีภาคส่งเสริมสิทธิได้รับของประชาชน 1 รายการ ส่วนข้อมูลข่าวสารจริงๆ ที่นำมาแสดงนั้นมีข้อมูลข่าวสารภาคส่งเสริมสิทธิได้รับเป็นจำนวนมาก

ตัวอย่างที่ 2 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านจากแผนพับมีข้อมูลข่าวสารที่สามารถเข้าถึง
ทันทีได้ 15 รายการ ดังนี้

ลำดับ	ข้อมูลข่าวสาร	เป็นข้อมูลข่าวสารภาคใด	
		ภาคบังคับ	ภาคส่งเสริม สิทธิที่ได้รับ
1.	รายงานประจำปี	9 (3)	-
2.	สถิติ (ที่เกี่ยวข้องกับขอบอำนาจของหน่วยงาน)	9 (3)	-
3.	วารสาร	-	✓
4.	บรรณานุกรม นามานุกรม	-	✓
5.	กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ	7 (1 - 4)	-
6.	คู่มือ ตำรา คำแนะนำ	9 (4)	-
7.	รายงานการประชุม อบรม สัมมนา รายงานการสำรวจวิจัย	-	✓
8.	สิ่งพิมพ์เบ็ดเตล็ดต่าง ๆ เช่น หนังสืออนุสรณ์ หนังสือที่ระลึก	-	✓
9.	พระบรมราโชวาท พระราชดำรัส	-	✓
10.	ปาฐกถา คำบรรยาย หนังสือพิมพ์ แถลงข่าว	-	✓
11.	โครงการ แผนงาน	9 (3)	-
12.	ชีวประวัติและผลงาน	-	✓
13.	รายงานการดูงาน	-	✓
14.	แผนที่	-	✓
15.	งบประมาณ ประมวลรายได้	9 (3)	-

ข้อสังเกตข้อแรกก็คือองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านจัดหมวดข้อมูลข่าวสารตามแบบ
กระทรวงมหาดไทย จากหมวดข้อมูลข่าวสารนี้จะพบว่ามีข้อมูลข่าวสารภาคบังคับตามมาตรา 7 และ
มาตรา 9 จำนวน 6 รายการ ส่วนที่เหลือเป็นข้อมูลข่าวสารภาคส่งเสริมสิทธิได้รับของประชาชนจำนวนมาก
ซึ่งสอดคล้องกับสภาพของข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอ ณ วันนั้น ข้อสังเกตประการที่สองเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ว่า
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านเป็นองค์กรขนาดเล็กอาจไม่มีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 ทุกอนุมาตราก็ได้

อย่างไรก็ตาม “ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. 2540 ไม่ใช่ห้องสมุด จึงไม่ควรนำข้อมูลข่าวสารภาคส่งเสริมสิทธิได้รับมา แสดงไว้มาก
เกินไป”

4.7.4 การจัดแฟ้มข้อมูลข่าวสาร

การจัดระบบข้อมูลข่าวสารนั้นมีข้อเท็จจริงประการหนึ่งว่า แต่ละหน่วยงานของรัฐ มีวิธีการจัดระบบข้อมูลข่าวสารและการจัดเก็บไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะงานของแต่ละหน่วยงาน และขนาดของหน่วยงานด้วย อย่างไรก็ตาม ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 และมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีบทบัญญัติที่กำหนดเรียงตามอนุมาตรา ดังนั้นการจัดระบบข้อมูลข่าวสารจึงควรเรียงตามอนุมาตราดังกล่าว เพื่อสะดวกในการใส่ข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมและการค้นหา

ตัวอย่างการจัดแฟ้มข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (1) - (5) และมาตรา 9 (1) - (8) เรียงตามอนุมาตราดูในผนวก ข

4.7.5 การจัดทำบัญชีและบัตรดัชนีรายการ

1) เพื่อเป็นการควบคุมข้อมูลข่าวสารที่จัดมาไว้ในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์จะต้องทำบัญชีข้อมูลข่าวสารเรียงตามอนุมาตรา บัญชีคุมข้อมูลข่าวสารนี้ให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์เก็บรักษาไว้เพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงดูตัวอย่างบัญชีคุมข้อมูลข่าวสารในผนวก ข

2) การจัดทำบัตรดัชนีรายการควรจัดทำแบบบัตรดัชนีรายการห้องสมุด ซึ่งเป็นสากล และตรวจค้นได้ง่ายหรือแบบเฉพาะที่หน่วยงานถือปฏิบัติอยู่ การจัดทำบัตรดัชนี ดูตัวอย่างในผนวก ค

หากจัดทำระบบค้นหาด้วยคอมพิวเตอร์จะต้องแน่ใจว่ามีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์คอยแนะนำช่วยเหลือผู้เข้าขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารด้วย เพราะผู้เข้ามาตรวจดูอาจใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็น

4.8 ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสาร

4.8.1 เมื่อมีประชาชนเข้ามาตรวจดูข้อมูลข่าวสารเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารจะต้องแนะนำให้ผู้เข้ามาขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารแสดงตนด้วยการลงชื่อในสมุดทะเบียนเพื่อเป็นหลักฐานของทางราชการและเพื่อการเก็บสถิตินอกจากนั้นการลงทะเบียนนี้ก็จะเป็นการตรวจสอบเบื้องต้นว่าเป็นคนไทยหรือไม่ หากสงสัยว่าเป็นคนต่างด้าวก็ขอให้แสดงบัตรประจำตัวประชาชนได้ (สิทธิของคนต่างด้าวดูข้อ 5.3)

4.8.2 แนะนำให้ประชาชนตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นจากบัตรดัชนีรายการหรือจากระบบคอมพิวเตอร์เพื่อค้นหาข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ รวมทั้งช่วยเหลือในการแนะนำและค้นหาข้อมูลข่าวสารให้

4.8.3 กรณีที่มีการจัดแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปจัดไว้ต่างหากหรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่น ตามข้อ 4.3.1 จากคำอธิบายประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดว่าต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐอำนวยความสะดวกในการนำข้อมูลข่าวสารที่แยกเก็บไว้ที่อื่นมาให้ประชาชนตรวจดู

อย่างไรก็ตามในการจัดแยกข้อมูลข่าวสารไปเก็บไว้ต่างหาก ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจะต้องจัดทำบัญชีและบัตรดัชนีอยู่แล้ว เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ควรแนะนำให้ผู้มาขอข้อมูลข่าวสารตรวจดูจากบัตรดัชนีและบัญชีเสียก่อน หากพบข้อมูลข่าวสารที่ต้องการผู้มาขอข้อมูลข่าวสารจะไปตรวจค้น ด้วยตนเอง ณ สถานที่นั้นหรือจะให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารไปนำข้อมูลข่าวสารนั้นมาให้ตรวจดูก็ได้

4.8.4 หลังจากค้นบัตรดัชนีและตรวจดูจากบัญชีแล้วไม่พบข้อมูลข่าวสารที่ต้องการและเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารได้ตรวจสอบแล้วว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารนั้นในหน่วยงานของตน แต่มีอยู่ในหน่วยงานส่วนกลางหรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้น หรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ให้แนะนำเพื่อไปยื่นขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

4.8.5 เมื่อประชาชนขอถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสารที่ขอตรวจดู เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์จะต้องถ่ายสำเนาเอกสารให้รวมทั้งการรับรองความถูกต้องของสำเนาดังกล่าว หากผู้ขอต้องการโดยเรียกค่าธรรมเนียมได้ตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการฉบับลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2542 หรือตามระเบียบของหน่วยงานนั้นที่กำหนดขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รายได้จากค่าธรรมเนียมนี้ชั่งบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2548 ข้อ 5 ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเก็บเงินค่าธรรมเนียมไว้ใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ

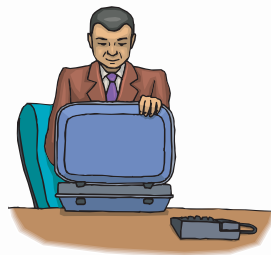
ข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2548 ดูในผนวก ก

4.8.6 กรณีที่ไม่มีข้อมูลข่าวสารในศูนย์ข้อมูลข่าวสารแต่มีอยู่ในหน่วยงานแห่งนั้น ให้ผู้มาขอข้อมูลข่าวสารกรอกแบบฟอร์มคำขอตามแบบที่หน่วยงานกำหนดแล้วให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

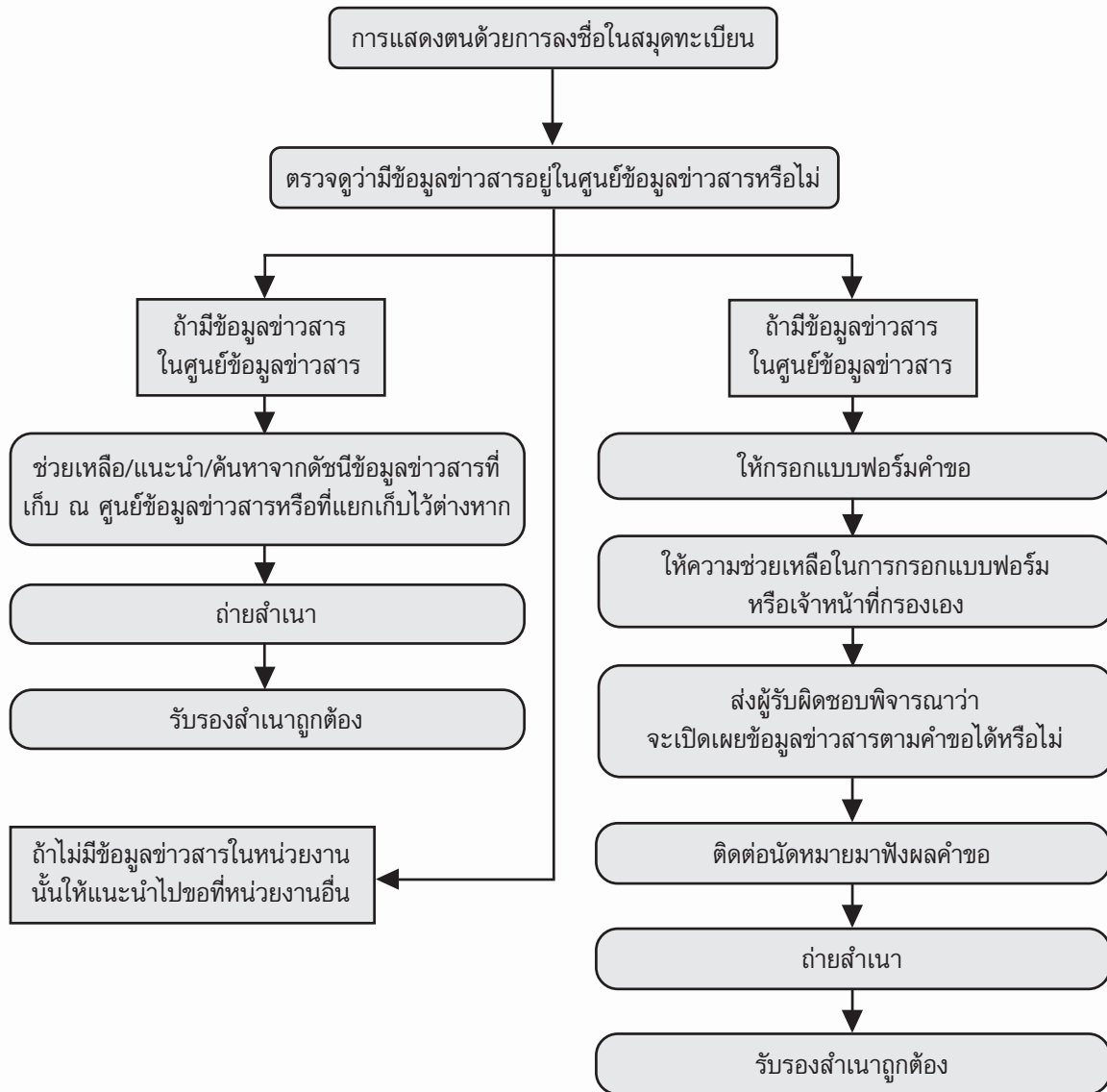
4.8.7 เกี่ยวกับระยะเวลาการให้บริการข้อมูลข่าวสารนั้น หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ดังนี้

1) กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐและข้อมูลข่าวสารนั้น หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ

2) ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน ต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน 15 วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

แผนภูมิขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

5. ข้อควรจำ

5.1 ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 และมาตรา 9 ที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้นั้น

5.1.1 เป็นสำเนาข้อมูลข่าวสาร ต้นฉบับหรือตัวจริงยังคงเก็บอยู่ที่หน่วยงานเจ้าของเรื่อง

5.1.2 ไม่อนุญาตให้ยืมออกไปนอกศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพราะขัดต่อเจตนาการจัดเอาไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ต้องศึกษาค้นคว้าในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร หากต้องการข้อมูลข่าวสารใดก็ให้ยื่นคำร้องขอสำเนาข้อมูลข่าวสารราชการนั้นได้

5.2 ผู้เข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร

5.2.1 ต้องเป็นคนไทย

5.2.2 ไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องและไม่จำเป็นต้องบอกเหตุผล

5.3 สิทธิของคนต่างด้าวในการขอตรวจดู/ขอสำเนาข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 9 วรรคสี่ บัญญัติว่า ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงซึ่งปัจจุบันยังไม่มี ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ต้องใช้ดุลพินิจ โดยมีหลัก ดังนี้

5.3.1 ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 ซึ่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาถือว่าเป็นการเปิดเผยต่อสาธารณชนแล้วและเป็นสากล ดังนั้น คนต่างด้าวย่อมขอได้เพราะไม่เป็นความลับแต่ประการใด

5.3.2 หากเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตราอื่น เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารควรแนะนำให้คนต่างด้าวทำหนังสือขอตรวจดูหรือขอสำเนาเฉพาะเรื่องที่ตนเกี่ยวข้อง มีส่วนได้เสีย หรือเพื่อการปกป้องสิทธิของตนเอง คำขอเช่นนี้เจ้าหน้าที่สามารถใช้ดุลพินิจได้ว่า สมควรให้ตรวจดูหรือให้สำเนาได้หรือไม่

* * * * *

บทที่ 4

ตัวอย่างประกอบคำอธิบายข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 และมาตรา 9 ที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ตัวอย่างข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7

1. มาตรา 7 วรรคสามบัญญัติให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้ เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายจ่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร ข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง คือ ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (1) (2) (3) (4) และ (5)

1.1 ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (1) (2) และ (3) เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงานสรุปอำนาจหน้าที่และวิธีการดำเนินงาน สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานจัดทำขึ้นมาใหม่เพื่อลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา โดยอาศัยข้อมูลข่าวสารจากกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานและกฎหมายแบ่งส่วนราชการของหน่วยงานนั้นเป็นหลัก และอาจประกอบด้วยข้อมูลข่าวสารอื่นๆ เช่น โครงสร้างอัตรากำลังและการจำแนกหน้าที่ที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงาน ก.พ. เป็นต้น

ดังนั้น หน่วยงานของรัฐต้องนำราชกิจจานุเบกษาที่ลงพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (1) (2) และ (3) ไปตั้งแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร นอกจากนั้นเนื่องจากข้อมูลข่าวสารนี้มีที่มาจากกฎหมาย ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เพื่อการอ้างอิงและให้ข้อมูลข่าวสารที่สมบูรณ์ครบถ้วนแก่ประชาชน หน่วยงานของรัฐควรนำกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานและกฎหมายแบ่งส่วนราชการไปไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานด้วย

1.2 ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4) ซึ่งมีอยู่หลายประเภทและไม่ว่าจะได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาหรือไม่ก็ตามที่ต้องนำไปตั้งแสดงในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เช่น

1.2.1 กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้ ที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้องที่หน่วยงานของรัฐนั้น เป็นผู้ตราหรือกำหนดขึ้น เช่น

กฎกระทรวงของกระทรวงต่าง ๆ ข้อบังคับกระทรวงการคลัง คำสั่งกระทรวงมหาดไทย หนังสือเวียนสำนักนายกรัฐมนตรี ระเบียบกรมบัญชีกลาง นโยบายของรัฐบาล การตีความกฎหมายของหน่วยงาน ข้อมูลข่าวสารเหล่านี้หน่วยงานที่เป็นผู้ตราหรือกำหนดข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องนำไปตั้งแสดงเอาไว้ในศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน

1.2.2 กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบายหรือการตีความที่ตราหรือกำหนดโดยหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นหน่วยกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดกรอบหรือแนวทางการกำหนดต่าง ๆ ในการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากเรื่องหนึ่งเรื่องใดมีสภาพอย่างกฎที่มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องนำไปแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้วย เป็นต้น

1.2.3 มติคณะรัฐมนตรีตามปรกติเป็นหน้าที่ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล แต่ตามนัยนี้ หากเป็นมติคณะรัฐมนตรีที่มีสภาพอย่างกฎให้หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดโดยเฉพาะเป็นผู้รับปฏิบัติ และมีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชน หน่วยงานนั้นต้องนำมติคณะรัฐมนตรีนั้นมาไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานด้วย เช่น

(1) มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างและผู้ประกอบอาชีพงานอื่นกับทางราชการที่มีผลกระทรวงจากการปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา วันที่ 17 เมษายน 2542 มีลักษณะเป็นกฎและมีสภาพบังคับเป็นการทั่วไปให้ส่วนราชการและ รัฐวิสาหกิจต้องปฏิบัติ และมีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชน

(2) มติคณะรัฐมนตรีในการแต่งตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า น่าน เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2548 มีสภาพอย่างกฎและมีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนเพราะการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าจำเป็นต้องมีข้อกำหนดต่าง ๆ เป็นกรณีพิเศษซึ่งมีผลต่อเอกชนเป็นการทั่วไป จังหวัดน่านจึงต้องนำมติคณะรัฐมนตรีไปแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของจังหวัดน่านด้วย

(3) มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แผนปฏิบัติการเพื่อเปลี่ยนการระเบิดและย่อยหินเป็นเทคโนโลยีการทำเหมืองหินวันที่ 13 มิถุนายน 2538 กรมทรัพยากรธรณีต้องนำมติดังกล่าวนี้ไปตั้งแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

2. มาตรา 7 วรรคสอง บัญญัติว่า ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้เผยแพร่ตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ประเด็นที่ต้องพิจารณาก็คือข้อมูลข่าวสารตามวรรคสองนี้ คือ ข้อมูลข่าวสารประเภทใดกรณีนี้อาจอธิบายได้ว่า ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (1) (2) และ (3) นั้น เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐได้จัดทำขึ้นใหม่และลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จึงไม่เข้าข่ายมาตรา 7 วรรคสองที่ว่า “ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้เผยแพร่ตามจำนวนพอสมควรแล้ว”

ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 วรรคสองนี้จึงหมายถึงข้อมูลข่าวสารเก่าเริ่มตั้งแต่จัดตั้ง
หน่วยงานหรือกฎหมายอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐนั้นเป็นผู้ถือปฏิบัติและข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4) ที่
หน่วยงานของรัฐใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติราชการ ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดก่อนวันที่
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ใช้บังคับลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 ข้อ 2
บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 7 (4) ที่มีผลบังคับใช้และส่งลงพิมพ์
ในราชกิจจานุเบกษาภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ

เมื่อพิจารณาตามความในมาตรา 7 วรรคสอง ประกอบคำอธิบายในคู่มือพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยนายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
แล้ว อาจพิจารณาได้ว่า ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4) ถ้าข้อมูลข่าวสารได้มีการจัดพิมพ์ไว้แล้ว และ
แพร่หลายเป็นจำนวนพอสมควร กล่าวคือ มากพอที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ไม่ว่าโดยการยืม ชื้อหรือ
สำเนาตามมาตรา 7 (4) กำหนดว่า ไม่ต้องลงพิมพ์ซ้ำทั้งฉบับในราชกิจจานุเบกษาอีกแต่ให้พิมพ์โฆษณา
ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงให้ทราบว่ามีข้อมูลข่าวสารนั้นอยู่แล้วในสิ่งพิมพ์ใดก็เพียงพอแล้ว เพื่อลด
ความซ้ำซ้อนสิ้นเปลือง การพิจารณาว่าจะลงพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4) โดยใช้เงื่อนไขตาม
มาตรา 7 วรรคสองนี้ จึงมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ

- (1) ต้องมีการพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว
- (2) ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ไม่ว่าโดยการซื้อ การยืม หรือการทำสำเนาภาพถ่ายก็ตาม

หากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์นี้หน่วยงานของรัฐก็จำเป็นต้องนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4)
ทั้งฉบับ ไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ตัวอย่างข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4) ที่ดำเนินการตามมาตรา 7 วรรคสอง เช่น ประกาศของ
ก.บข. ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2543) เรื่อง มาตรฐานการบัญชี ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชี 33 ฉบับ ประกอบด้วย
แม่บทการบัญชี 1 ฉบับ มาตรฐานการบัญชี 28 ฉบับ และการตีความมาตรฐานการบัญชี 4 ฉบับ โดยมี
บัญชีและสาระสำคัญของมาตรฐานการบัญชีแต่ละเรื่องตามเอกสารแนบท้ายประกาศเป็นมาตรฐาน
การบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2543 เป็นต้นไป (รก. เล่ม 117
ตอนพิเศษ 133 ง วันที่ 28 ธันวาคม 2543) โดยท้ายเอกสารมาตรฐานการบัญชีแต่ละฉบับได้ระบุสถานที่
พิมพ์และจัดจำหน่าย รวมทั้ง สถานที่ที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูด้วย ซึ่งการดำเนินการของ ก.บข. ตาม
มาตรา 7 วรรคสองนี้ ทำให้ไม่ต้องนำมาตรฐานการบัญชีฉบับเต็มทั้ง 33 ฉบับ จำนวน 1,145 หน้า ลงพิมพ์
ซ้ำในราชกิจจานุเบกษาอีก

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ข้อมูลข่าวสารภาคบังคับตามมาตรา 7 และข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7
ที่ควรนำไปแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารมี ดังนี้

- 1) กฎหมายจัดตั้งหน่วยงานของรัฐนั้น (ควรนำไปไว้)
- 2) พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการหรือกฎอื่นใดในการแบ่งส่วนราชการของหน่วยงาน

ตามข้อ 1) (ควรนำไปไว้)

3) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (1) (2) และ (3) (ภาคบังคับ)

4) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4) ที่หน่วยงานของรัฐนั้นถือปฏิบัติอยู่ การที่กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการบังคับให้หน่วยงานของรัฐต้องนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4) ไปลงพิมพ์ราชกิจจานุเบกษานั้นมีจุดประสงค์ประการหนึ่งก็คือต้องการให้หน่วยงานของรัฐนั้นทบทวนมาตรา 7 (4) ซึ่งเป็นกลไกหรือเครื่องมือปฏิบัติราชการของหน่วยงานให้เป็นปัจจุบัน

หากหน่วยงานใดได้จัดพิมพ์ประมวลกฎหมายพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานนั้นโดยตรง เช่น กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้จัดพิมพ์พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 พร้อมด้วยกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 รวมเล่มไว้จำหน่ายแจกก็อาจถือว่าได้ปฏิบัติตามมาตรา 7 (4) โดยอนุโลมแล้วส่วนหนึ่ง

ตัวอย่างข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 (1) - (8)

1. มาตรา 9 (1)

ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชนรวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

คำอธิบายโดยย่อ

1.1 คำสั่งที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน เป็นคำสั่งกรณีที่เอกชนยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้พิจารณาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ได้แก่ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัย การอุทธรณ์ การรับรองและการจดทะเบียนทั้งหลาย และคำสั่งนั้นกระทำโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือคณะกรรมการทางปกครองก็ตาม การออกคำสั่งปฏิเสธคำขอดังกล่าวนี้เป็นคำสั่งทางปกครองที่ต้องระบุเหตุผลไว้ในคำสั่งหรือเอกสารแนบท้ายคำสั่ง ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง คำสั่งทางปกครองที่ต้องระบุเหตุผลไว้ในคำสั่งหรือในเอกสารแนบท้ายคำสั่ง ข้อ (1) ตามประกาศลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2543

1.2 ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน

1.2.1 เป็นกรณีที่เอกชนโต้แย้งคำสั่งของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือคณะกรรมการฝ่ายปกครองที่ไม่อนุญาตหรือไม่ดำเนินการให้แก่ตนในเรื่องนั้น ๆ ตามข้อ 1 โดยการอุทธรณ์ไปยังผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ ผลของการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยย่อมมีผลโดยตรงต่อเอกชนผู้ยื่นคำขอนั้น

1.2.2 การอุทธรณ์แยกเป็น 2 กรณี

1) กรณีกฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดไว้ เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ฯลฯ

2) กรณีอุทธรณ์ตามกฎหมายทั่วไปตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 45 ซึ่งเป็นกรณีที่กฎหมายมิได้กำหนดตัวผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ไว้

1.2.3 ความเห็นแย้ง

กรณีข้อพิพาทที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 85 บัญญัติว่า ถ้ากรรมการคนใดคนหนึ่ง มีความเห็นแย้งให้มีสิทธิทำความเห็นแย้งของตนไว้ในคำวินิจฉัยได้

ความเห็นแย้งนี้จะต้องนำมาเปิดเผยแนบคำวินิจฉัยด้วยเพราะถือเป็นส่วนหนึ่งของ คำวินิจฉัยที่มีผลต่อเอกชนด้านหนึ่งด้านใดก็ตาม และอาจถูกนำไปใช้ประกอบการพิจารณาขององค์กร ชี้ขาดข้อพิพาททางการปกครองในระดับที่สูงกว่า

1.2.4 คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน

หมายถึง คำสั่งทั้งปวงในกระบวนการพิจารณาโดยเริ่มจากคำสั่งทางปกครองที่ เป็นต้นเรื่องในการปฏิเสธการก่อตั้งสิทธิของคู่กรณีจนถึงคำสั่งสุดท้ายในการยุติเรื่องการพิจารณาโดยผู้มี อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยนั้น

การนำผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งคำสั่งและ ความเห็นแย้งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาดังกล่าวมาตั้งแสดงให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้นั้น บางกรณีอาจมี ข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก หรือบางส่วนอาจมีผลกระทบต่อเอกชนโดยไม่สมควร หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำ เป็นสรุปย่อมาตั้งแสดงก็ได้ตามตัวอย่าง

ตัวอย่าง

1) คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (มีตัวอย่างการย่อคำวินิจฉัย)

2) คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาตรา 52 กรณีเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งไม่อนุญาตคำขอหรือไม่พอใจคำสั่งตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง มาตรา 41 วรรคหนึ่ง มาตรา 42 มาตรา 43 มาตรา 44 มาตรา 45 หรือมาตรา 46

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องนำคำวินิจฉัยดังกล่าวพร้อมทั้งคำสั่งทาง ปกครองตามที่กล่าวไว้ในวรรคแรกไปตั้งแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

3) คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 66 กรณีเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 45 มาตรา 48 หรือมาตรา 52 หรือ 65 ในเรื่องไม่ออกใบอนุญาต ไม่อนุญาตให้ต่อใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือมีคำสั่งตามมาตรา 46

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องทำคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีสาธารณสุข กรณีใน เขตกรุงเทพมหานคร และคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้รับมอบอำนาจในเขตจังหวัด ไปแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามคำสั่งที่กล่าวถึงในวรรคแรก

4) คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีกระทรวงอุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 41 กรณีอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 37 หรือคำสั่งของ ปลัด

กระทรวงหรือผู้ที่ปลัดกระทรวงมอบหมายให้หยุดประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา 39 วรรคหนึ่งหรือ คำสั่งปิดโรงงานตามมาตรา 39 วรรคสาม

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของกรมโรงงานอุตสาหกรรมจะต้องนำคำวินิจฉัยดังกล่าว พร้อมทั้งคำสั่งของผู้มีอำนาจหน้าที่ตามมาตราดังกล่าวข้างต้นไปไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

5) ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 11 กรณีผู้เสียหายขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ตน เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาและเสนอผลการพิจารณาต่อกระทรวงการคลังแล้ว กระทรวงการคลังเห็นว่าหน่วยงานไม่ต้องรับผิดชอบย่อมเป็นคำสั่งหรือความเห็นที่เกี่ยวข้องกับการออกคำสั่งของหน่วยงานของรัฐที่ถูกยื่นขอเรียกค่าสินไหมทดแทน คำสั่งหรือความเห็นของกระทรวงการคลังจึงเป็นคำสั่งที่มีผลต่อเอกชนโดยตรง

หน่วยงานของรัฐซึ่งถูกยื่นขอค่าสินไหมทดแทนจะต้องนำคำสั่ง หรือความเห็นของกระทรวงการคลังแนบกับคำสั่งของหน่วยงานนั้นไปตั้งแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้วย

6) ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525 มาตรา 25 ในกรณีที่คณะกรรมการแพทยสภามีมติให้สมาชิกแพทยสภาพ้นจากสมาชิกภาพ เนื่องจากเห็นว่า เป็นผู้นำความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ การดำเนินการดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข) ก่อน ดังนั้น ความเห็นชอบของสภานายกพิเศษย่อมเป็นความเห็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามมติของแพทยสภาซึ่งมีผลโดยตรงต่อเอกชน

แพทยสภาจะต้องนำทั้งมติของแพทยสภาและความเห็นชอบของนายกสภาพิเศษไปตั้งแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้วย

7) ผลการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน มาตรา 6 และมาตรา 7

8) ผลการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 5 หรือมาตรา 6

9) ผลการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตเก็บรังนกตามพระราชบัญญัติรังนกอีแอ่น พ.ศ. 2540 มาตรา 14 หรือคำสั่งเพิกถอนสัมปทานตามมาตรา 20 กรณีผู้รับสัมปทานฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา 18 หรือมาตรา 19 มีข้อกำหนดที่ระบุเป็นเงื่อนไขไว้ในสัมปทานว่าเป็นเหตุเพิกถอนสัมปทานได้

10) ผลการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตให้ตั้งท่าเรือ คำสั่งพักใบอนุญาต หรือถอนใบอนุญาตของกรมการขนส่งทางน้ำ

11) ผลการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตให้เชื่อมถนน/ทางหลวงเข้าบ้านหรือที่ดินของกรมทางหลวง

12) ผลการพิจารณาทางวิชาการการแต่งแร่และล้างการแก้ไข กรณีโรงงานแต่งแร่ก่อเหตุเดือดร้อนต่อสิ่งแวดล้อมของกรมทรัพยากรธรณี

ใบอนุญาต

13) ผลการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตระเบิดหิน คำสั่งพักใบอนุญาตหรือ ถอน

หรือถอนใบอนุญาต

14) ผลการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตให้ตั้งโรงโม่หิน คำสั่งพักใบอนุญาต

หรือถอนใบอนุญาต

15) ผลการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตตั้งทำดูดทราย คำสั่งพักใบอนุญาต

16) คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ที่บริหารท้องถิ่นมอบหมาย
ตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 มาตรา 30 กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายเห็นว่า การประเมินนั้น
ไม่ถูกต้อง

17) คำวินิจฉัยให้พักหรือเพิกถอนใบอนุญาตว่าความของสภานายความ

สภาวิชาชีพบัญชี

18) คำวินิจฉัยให้พักหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของ

19) คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสิทธิบัตรกรมทรัพย์สินทางปัญญา

พ.ศ. 2518

20) ผลการพิจารณาของคณะกรรมการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติผังเมือง

ตัวอย่าง สรุปย่อคำวินิจฉัย

คำวินิจฉัย ที่ สค 20 / 2546

เรื่อง การอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตรวจสอบการ
บริหารงาน

ผู้อุทธรณ์ นายณรงค์ฯ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ อำเภอตากคลี จังหวัดนครสวรรค์

เหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ ในฐานะประธานกรรมการประปาวัตวาปีรัตนาราม มีหนังสือถึงอำเภอ ตากคลี ให้ตรวจสอบการบริหารงานของ อบต. หนองโพ ต่อมาจังหวัดนครสวรรค์ได้สั่งให้ยุติเรื่อง ผู้อุทธรณ์ จึงประสงค์จะขอเอกสารเกี่ยวกับเหตุผลในการสั่งยุติเรื่องของทางราชการพร้อมพยาน หลักฐาน และเอกสารต่างๆ แต่หน่วยงานเปิดเผยให้เฉพาะความเห็นที่ควรยุติเรื่องเพียงอย่างเดียว

เหตุผลในการปฏิเสธ

อำเภอตากคลี ปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงาน ของรัฐตามนัยมาตรา 15 (1) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบการบริหารงานของ อบต. หนองโพ ที่อำเภอตากคลีดำเนินการตามที่มีการร้องเรียน และเสนอความเห็นควรยุติเรื่องให้จังหวัดนครสวรรค์พิจารณา ซึ่งจังหวัดนครสวรรค์ได้สั่งการให้ ยุติเรื่องตามที่เสนอ ข้อมูลดังกล่าวจึงมิใช่ความเห็นหรือคำแนะนำภายในตามที่หน่วยงานกล่าวอ้าง และขณะนี้การตรวจสอบได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ผู้อุทธรณ์ในฐานะประธานกรรมการฯ ย่อมมี เหตุผลอันควร ที่จะขอทราบเหตุผลในการสั่งยุติเรื่องของทางราชการพร้อมพยานหลักฐาน และ เอกสารต่างๆ การเปิดเผยไม่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างไร แต่กลับจะแสดงให้เห็นความ โปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐว่ามีได้มีการช่วยเหลือ ปกปิดหรือ ปกป้องบุคคลใด หากการเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่ง บุคคลใด ก็อาจลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยชื่อและที่อยู่ของบุคคล นั้นได้ จึงมีมติให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแก่ผู้อุทธรณ์ตามที่ขอ โดยอาจลบ หรือ ทำประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยชื่อและที่อยู่ของบุคคลนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

.....

2. มาตรา 9 (2)

นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 7 (4)

นโยบาย (ตัวอย่าง)

- 1) นโยบายพลังงานแห่งชาติ
- 2) นโยบายตำรวจแห่งชาติ
- 3) นโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ
- 4) นโยบายป่าไม้แห่งชาติ
- 5) นโยบายอาหารแห่งชาติ
- 6) นโยบายการผังเมืองแห่งชาติ
- 7) นโยบายและแนวทางปฏิบัติงานกำกับ ดูแล สภาดำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลของ

กระทรวงมหาดไทย

- 8) นโยบายที่ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
- 9) นโยบายของจังหวัดหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มี

มลภาวะสูง

การตีความ (ตัวอย่าง)

10) การหาหรือข้อกฎหมายกรณีสมาชิกสภาเทศบาลมีหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัดที่เป็น
คู่สัญญากับเทศบาล

11) การหาหรือข้อกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีและการจัดเก็บภาษี
โรงเรือนและที่ดิน

12) การหาหรือปัญหาข้อกฎหมายเรื่องอายุความภาษีโรงเรือนและที่ดินรายธนาคาร
แห่งประเทศไทย

13) การหาหรือปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
พ.ศ. 2539

3. มาตรา 9 (3)

แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่ดำเนินการ

ตัวอย่าง

1) แผนแม่บทของหน่วยงาน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาวหรือ
แผนที่กำหนดระยะเวลา เช่น 3 ปี 5 ปี เป็นต้น

2) แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ

3) แผนพัฒนาด้านต่าง ๆ ของปีที่ดำเนินการหรือของปีที่กำหนดไว้ในแผน

- 4) แผนจัดวางพัสดุครุภัณฑ์ประจำปีรวมทั้งงบประมาณ
- 5) รายงานเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการในแต่ละปี
- 6) รายงานประจำปีของหน่วยงานฉบับปัจจุบันและฉบับของปีก่อน ๆ เท่าที่เห็นสมควร เช่น
 - 6.1) รายงานประจำปี 2547 ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
 - 6.2) รายงานประจำปี 2548 บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
 - 6.3) รายงานประจำปี 2548 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย

จังหวัดสุโขทัย

- 6.4) รายงานกิจการประจำปี 2547 ของเทศบาลนครสงขลา และเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี

- 7) งบประมาณประจำปีของหน่วยงานในราชการส่วนกลาง
- 8) งบประมาณประจำปีของจังหวัด
- 9) ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/ข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง

งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วย

- 10) ราคากลางในการประกวดราคา
- 11) งบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการอุดหนุนจากรัฐ
- 12) โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีทุกโครงการ
- 13) โครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น
 - 13.1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
 - 13.2) โครงการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มผลผลิตของชุมชน เช่น การทอดผ้า

การหัตถกรรม ส่งเสริมอาชีพของสตรีในชุมชน เป็นต้น

- 13.3) โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน

14) รายงานการสำรวจเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับกิจกรรมและการบริหารของท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการทำแผนพัฒนาโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

15) เอกสารหรือรายงานที่แสดงให้เห็นถึงการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกัน

16) รายงานเชิงสถิติต่าง ๆ รวมทั้ง สถิติเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานนั้น

- 17) ประมวลรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. มาตรา 9 (4)

คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน
คู่มือหรือคำสั่งนี้มีที่มาสองทางคือหน่วยงานของรัฐนั้นเป็นผู้ตราหรือกำหนดให้มีและหน่วยงานอื่นเป็นผู้ตราหรือกำหนดให้มี แต่มีผลให้หน่วยงานของรัฐนั้นต้องปฏิบัติ เช่น กระทรวงมหาดไทยในฐานะองค์กรกำกับ ดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ

คู่มือหรือคำสั่งจะมีอยู่สองลักษณะคือเป็นคู่มือหรือคำสั่งที่ใช้ปฏิบัติราชการภายในหน่วยงาน ไม่เกี่ยวกับประชาชน และคู่มือหรือคำสั่งที่ปฏิบัตินั้นมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน เฉพาะคู่มือหรือคำสั่งที่มีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชนเท่านั้นที่ต้องนำมาไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ตัวอย่าง

- 1) คู่มือการขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือรื้อถอนอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- 2) คู่มือการปฏิบัติงานตามกฎหมายสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ของศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย เล่ม 1 - 4
- 3) คู่มือการขอประกันตัวผู้ต้องหาในชั้นต่าง ๆ (ชั้นตำรวจ ชั้นศาล)
- 4) คู่มือการขออนุญาตตั้งโรงงานอุตสาหกรรม
- 5) คู่มือการจัดเก็บภาษีโรงเรือน ที่ดิน และป้าย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 6) คู่มือการขอใบขับขี่ยานยนต์
- 7) คู่มือการเสียภาษีเงินได้บุคคล/นิติบุคคล
- 8) คู่มือการจัดทำหรือขอต่อบัตรประจำตัวประชาชน หรือคู่มืองานทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชน
- 9) คู่มือขออนุญาตปั้มน้ำมัน
- 10) คู่มือการขออนุญาตตั้งโรงงานฆ่าสัตว์ การเก็บอากรฆ่าสัตว์
- 11) คู่มือการขออนุญาตตั้งโรงแรม
- 12) คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 4/2542 เรื่อง การควบคุมกิจการที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์

คำสั่ง

- 13) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินค่ารายปี เพื่อเป็นฐานในการจัดเก็บภาษีของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โดยมีประชาชนผู้ทรงคุณวุฒิเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการ 2 คน)
- 14) หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการจัดทำประโยชน์ในทรัพย์สินของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. มาตรา 9 (5)

สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงมาตรา 7 วรรคสอง

ตัวอย่าง

ประกาศ กบข. (คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี) ฉบับที่ 42 เรื่อง มาตรฐานการบัญชีให้ใช้มาตรฐานการบัญชีจำนวน 33 ฉบับ โดยมีบัญชีรายชื่อและสาระสำคัญของมาตรฐานการบัญชีแต่ละฉบับตามเอกสารแนบท้ายประกาศเป็นมาตรฐานบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ตั้ง

แต่วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2543 (ราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 117 ตอนพิเศษ 113 ง วันที่ 28 ธันวาคม 2543)

สภาวิชาชีพบัญชีจะต้องนำมาตรฐานการบัญชีฉบับเต็มแต่ละฉบับที่ยังคงมีผลบังคับใช้อยู่มา
ตั้งแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร (สภาวิชาชีพบัญชีเป็นองค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ จึงเป็นหน่วยงาน
ของรัฐตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)

หมายเหตุ : จากการตรวจสอบราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไปตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 - 2547
ไม่พบว่าหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ได้ดำเนินการลงพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 วรรคสอง ในราชกิจจานุเบกษา

6. มาตรา 9 (6)

สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำ
บริการสาธารณะ

สัญญาสัมปทาน (ตัวอย่าง)

- 1) สัมปทานการเดินรถประจำทาง
- 2) สัมปทานการทำไม้
- 3) สัมปทานการทำเหมืองแร่
- 4) สัมปทานเก็บรังนกฮีแอ่น
- 5) สัมปทานให้เอกชนเก็บขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา
- 6) สัมปทานบริหารพื้นที่เชิงพาณิชย์ (Commercial Area) ขนาด 200,000 ตารางเมตร ใน
สนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิที่บริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัทคิงพาวเวอร์อินเตอร์
เนชั่นแนล กรุ๊ป จำกัด เป็นเวลา 10 ปี (2549 - 2559)

สัญญาผูกขาดตัดตอน (ตัวอย่าง)

- 7) สัญญาให้ผลิตสุรา

สัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ (ตัวอย่าง)

- 8) สัญญาให้บริการโทรศัพท์
- 9) สัญญาโครงการทางด่วน
- 10) สัญญาโครงการรถไฟ
- 11) สัญญากำจัดขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีที่ร่วมทุนกับเอกชน
- 12) สัญญาเข้าร่วมงานและดำเนินการสถานีโทรทัศน์ระบบ UHF ระหว่างสำนักงานปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรีกับบริษัท ITV จำกัด (มหาชน)

7. มาตรา 9 (7)

มติคณะรัฐมนตรีหรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

มติคณะรัฐมนตรี

1) เป็นหน้าที่ปกติของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีในการเปิดเผยหรือนำมติคณะรัฐมนตรีที่ไม่มีกฎหมายห้ามไว้ไปตั้งแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

2) กรณีมีมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดโดยตรง และมติดังกล่าวนั้นมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน หน่วยงานของรัฐนั้นจะต้องนำมติดังกล่าวแล้วไปตั้งแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารดังที่ได้ยกตัวอย่างมาแล้วในมาตรา 7 ข้อ 1.2.3

มติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายส่วนราชการ (จนถึงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2548 มี 195 คณะ)

ตัวอย่าง

1. มติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
2. มติคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
3. มติคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
4. มติคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต
5. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร
6. มติคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
7. มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
8. มติคณะกรรมการมาตรฐานสินค้า
9. มติคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า
10. มติคณะกรรมการสิทธิบัตร
11. มติคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า
12. มติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ
13. มติคณะกรรมการผังเมือง
14. มติคณะกรรมการสภาวิศวกร
15. มติคณะกรรมการสภาสถาปนิก
16. มติคณะกรรมการควบคุมมลพิษ
17. มติคณะกรรมการสาธารณสุข (ซึ่งอาจรวมไปถึงคำแนะนำของคณะกรรมการด้วย)
18. มติคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายรัฐวิสาหกิจ (จนถึงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2548 มี 49 คณะ)

ตัวอย่าง

1. มติคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย
2. มติคณะกรรมการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
3. มติคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อการเกษตร
4. มติคณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)
5. มติคณะกรรมการการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย
6. มติคณะกรรมการการรถไฟแห่งประเทศไทย
7. มติคณะกรรมการการทำเรือแห่งประเทศไทย
8. มติคณะกรรมการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย
9. มติคณะกรรมการประปานครหลวง
10. มติคณะกรรมการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ตัวอย่างมติที่นำมาตั้งแสดงที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

มติ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

การประชุมครั้งที่ 3/2547 วันศุกร์ที่ 2 กรกฎาคม 2547

เรื่อง การพิจารณามาตรการให้ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามคำขอข้อมูลข่าวสารและ
แจ้งผลการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน 15 วัน นับแต่วันที่รับคำขอ

การพิจารณา

1. กรณีมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 บัญญัติว่า ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจโดยตามควรให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร มีประเด็นว่า เวลาอันสมควรนั้นควรเป็นระยะเวลาที่วัน

2. เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 38 มีบทบัญญัติไว้ชัดเจนว่า ถ้าประชาชนไปติดต่อหรือร้องเรียนเรื่องใด หน่วยงานของรัฐต้องตอบแจ้งภายใน 15 วัน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสมควรที่จะได้นำบทบัญญัติตามมาตรา 11 และมาตรา 38 ของกฎหมายทั้งสองฉบับมากำหนดเป็นมาตรการว่า ทุกหน่วยงานต้องตอบแจ้งประชาชนภายใน 15 วัน ซึ่งจะเป็นมาตรการหนึ่งที่ทำให้เกิดความตื่นตัวในหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ

มติ

1. กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐและข้อมูลข่าวสารที่ขอหน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารที่พร้อมจะจัดทำให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ
2. ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน 15 วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

หมายเหตุ

1. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งเวียนมติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้หน่วยงานของรัฐทราบตามหนังสือเวียน ด่วนที่สุด ที่ นร 0107/17872 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2547 (ดูหนังสือในผนวก ก)
2. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ (ดูสำเนาหนังสือในผนวก ก)

ตัวอย่าง มติคณะกรรมการสาธารณสุข**มติ เรื่อง การกำหนดกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นตามมาตรา 32 (1)
จะกำหนดเป็นชื่อกิจการย่อยๆ ได้หรือไม่
(การประชุมครั้งที่ 19-2/2542 และครั้งที่ 20-3/2542)**

การที่กรมอนามัยโดยศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขได้ดำเนินการจัดการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 สำหรับเจ้าพนักงานตามกฎหมายในระดับต่างๆ ปรากฏว่าได้มีเจ้าหน้าที่จากราชการส่วนท้องถิ่นขอหารือในข้อกฎหมายในประเด็นว่าการกำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นตามมาตรา 32 (1) จะกำหนดเป็นกิจการย่อยได้หรือไม่ ? เนื่องจากตามบทบัญญัติมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 บัญญัติว่า

“เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ประกาศตามมาตรา 31 ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(1) กำหนดประเภทกิจการตามมาตรา 31 บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

(2)

โดยมีแนวความคิดเห็นเป็น 2 แนวทาง ดังนี้

แนวความเห็นที่ 1 มีความเห็นว่าพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มีลักษณะเป็นกฎหมายอาญา จึงควรตีความโดยเคร่งครัดตามตัวอักษร กล่าวคือ มาตรา 32 (1) บัญญัติให้กำหนดประเภท **กิจการตามมาตรา 31**ให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น ฉะนั้น ก็ต้องใช้ชื่อกิจการตามข้อความอย่างเดียวกับที่ปรากฏอยู่ในประกาศกระทรวงที่ออกตามมาตรา 31 เท่านั้น เช่น ประกาศฯ ที่ 5/2538 กำหนดให้ “การเลี้ยงสัตว์บก สัตว์ปีก สัตว์น้ำ สัตว์เลื้อยคลาน หรือแมลง” เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ถ้าราชการส่วนท้องถิ่นจะกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่น ก็ต้องกำหนดเป็น “กิจการเลี้ยงสัตว์บก” หรือ “กิจการเลี้ยงสัตว์ปีก” หรือ “กิจการเลี้ยงสัตว์เลื้อยคลาน” ตามประกาศฯ เท่านั้น จะกำหนดเป็น “กิจการเลี้ยงสุกร” “กิจการเลี้ยงโค” “กิจการเลี้ยงไก่” **ไม่ได้** เป็นต้น เพราะไม่มีบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้อำนาจไว้

แนวความเห็นที่ 2 เห็นว่า กฎหมายการสาธารณสุขเป็นกฎหมายปกครองมิใช่กฎหมายอาญา และมีเจตนารมณ์ที่จะกระจายอำนาจในการควบคุมดูแลกิจการต่างๆ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้แก่วิชาการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำหนด โดยให้พิจารณาจากข้อเท็จจริงของท้องถิ่นตน หากมีกิจการใดที่เข้าข่ายตามประกาศฯ และก่อให้เกิดปัญหาที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นตน ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นย่อมกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้นได้ ทั้งนี้ เพราะสภาพของแต่ละท้องถิ่นมีลักษณะปัญหาที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้น จึงเห็นว่า ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดให้เป็นกิจการที่มีชื่อเฉพาะ เช่น “กิจการเลี้ยงโค” “กิจการเลี้ยงกระบือ” หรือ “กิจการเลี้ยงสุกร” เป็นต้น เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นตนได้ โดยจะไม่ครอบคลุมถึง การเลี้ยงสุนัข แมว แพะ แกะ ฯลฯ (แม้ว่าจะ เป็น สัตว์บกเช่นเดียวกัน) เพราะมิได้ก่อปัญหาใดๆ ในขณะนั้น ซึ่งถือได้ว่ายังคงอยู่ในกรอบของประกาศฯ มิได้ฝ่าฝืนหรือขัดแย้งกับประกาศฯ ดังกล่าวแต่อย่างใด จึงเห็นว่าราชการส่วนท้องถิ่นชอบที่จะกำหนดเช่นนั้นได้

มติคณะกรรมการสาธารณสุข

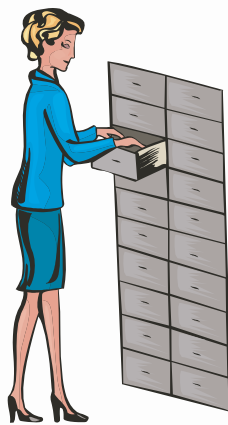
การกำหนดรายชื่อกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องควบคุมในท้องถิ่น สามารถกำหนด เป็นกิจการย่อยที่มีชื่อเฉพาะได้โดยไม่เกินกว่ากรอบที่ปรากฏในประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 5/2538 ทั้งนี้ให้พิจารณาจากสภาพปัญหาข้อเท็จจริงของแต่ละท้องถิ่น

โดยการกำหนดรายชื่อกิจการฯ ตามลักษณะทั้ง 3 ประการ อาจกำหนดได้ดังนี้

กรณีที่ 1 ไม่มีปัญหาในการกำหนดรายชื่อกิจการฯ ที่ต้องควบคุมในท้องถิ่น เพราะเป็นชื่อเฉพาะ ที่มีความชัดเจนอยู่แล้ว

กรณีที่ 2 สามารถกำหนดรายชื่อกิจการฯ ย่อยที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นได้ 2 ลักษณะ คือ ก) ตามลักษณะความหลากหลายของกรรมวิธี เช่น การต้ม การตาก การเผา และ ข) ตามความหลากหลาย ของชนิด ผลิตภัณฑ์ เช่น กะปิ น้ำพริกแกง น้ำปลา น้ำเค็ม น้ำบูดู ไตปลา เต้าเจี้ยว ซีอิ๊ว หอยดอง หรือ ซอสปรุงรสอื่นๆ เป็นต้น จึงอาจกำหนดกิจการฯ ย่อยตามสภาพข้อเท็จจริงเท่าที่มีการประกอบกิจการ ในท้องถิ่นนั้น และ เป็นปัญหาต่อชุมชน เช่น “การต้มเปลือกกบ” หรือ “การต้ม การตาก การเผาเปลือกกบ เปลือกหอย” “การผลิตน้ำปลา เต้าเจี้ยว” หรือ “โรงเลื่อยไม้ด้วยเครื่องจักร” เป็นต้น

กรณีที่ 3 เนื่องจากเป็นชื่อที่มีความหมายทั่วไปไม่เฉพาะเจาะจง จึงอาจกำหนดรายชื่อกิจการฯ ย่อยที่ต้องควบคุมในท้องถิ่น เป็นกิจการชื่อเฉพาะได้ เช่น “การเลี้ยงสุกร” หรือ “การเลี้ยงโค กระบือ” หรือ “การผลิตลำไยบรรจุกระป๋อง” หรือ “การประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยกระดาษ” เป็นต้น ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหา ข้อเท็จจริงของแต่ละท้องถิ่น

มติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี (จนถึงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2548 มี 294 คณะ)

ตัวอย่าง

1. มติคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
2. มติคณะกรรมการพิจารณาสีทธิพิเศษของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจ
3. มติคณะกรรมการนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ
4. มติคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
5. มติคณะกรรมการนโยบายการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ
6. มติคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา
7. มติคณะกรรมการโภชนาการ
8. มติคณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ
9. มติคณะกรรมการข้อมูลและดัชนีอุตสาหกรรมแห่งชาติ

8. มาตรา 9 (8)

ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารกำหนดซึ่งมีอยู่ 2 ฉบับ คือ

1) ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐลงนามแล้วเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา 9 (8) ทั้งนี้ มีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี นับตั้งแต่วันประกาศ

2) ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา 9 (8) โดยให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรูปผลการพิจารณาเป็นรายเดือนทุก ๆ เดือนตามแบบ สขร. 1

(หมายเหตุ : ประกาศของคณะกรรมการฉบับที่ 2 มิได้กำหนดระยะเวลาตั้งแสดงไว้ ดังนั้นจึงต้องถือปฏิบัติโดยอนุโลมตามประกาศฉบับที่ 1 ซึ่งเกี่ยวเนื่องกัน โดยควรตั้งไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ มีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 ของเดือนถัดไป)

ตัวอย่างข้อมูลข่าวสารภาคส่งเสริมสิทธิได้รู้ของประชาชน
ที่อาจนำหรือควรนำไปไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้
ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ

1. นามสงเคราะห์ที่หน่วยงานของรัฐนั้นจัดทำขึ้นเผยแพร่แก่บุคคลทั่วไป
2. รายชื่อผู้รับผิดชอบและหรือรายชื่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารประจำหน่วยงานนั้น
3. ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายและกฎต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากมาตรา 7 (4) ที่หน่วยงานนั้นเห็นว่า เกี่ยวข้องไม่ว่าในรูปแบบใดก็ตามและเป็นเรื่องที่ประชาชนควรรู้
4. วารสารที่หน่วยงานนั้นได้จัดทำขึ้น เช่น
 - 4.1 จดหมายข่าว สขร. ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ราย 2 เดือน
 - 4.2 วารสารเทศบาลนครพิษณุโลก รายเดือน
 - 4.3 วารสารเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี รายเดือน
5. สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ได้แก่ รายงานทางวิชาการ ผลการสัมมนา ฯลฯ ที่ได้จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม
6. ระเบียบวาระการประชุมและรายงานการประชุมสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
7. รายงานการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโครงการบ่อขยะแบบฝังกลบ
8. ข้อมูลสถิติต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ข้อมูลทางเศรษฐกิจ
ทางสังคม ฯลฯ
9. รายงานการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งการประเมินผล

* * * * *

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ประกาศ มติ และข้อบังคับ

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรื่องหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับ การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีสถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้สะดวกตามสมควร ตามกำลังบุคลากรและงบประมาณที่มี

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำครรชนที่มีรายละเอียดเพียงพอสำหรับประชาชนสามารถค้นคว้าข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑ ได้เอง

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑ ไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้โดยสะดวก

กรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่ จะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหาก หรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารประกอบด้วย

ข้อ ๔ การให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยก็ได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารด้วย

ข้อ ๕ การดำเนินการตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ข้างต้น หน่วยงานของรัฐจะจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่นหรือของเอกชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานของรัฐนั้น ซึ่งประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปใช้บริการแทนก็ได้

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๑

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คำอธิบายประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อ ๑ สถานที่ที่หน่วยงานของรัฐ จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๙ สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษา จะต้องเป็นสถานที่สะดวกตามสมควร ตามกำลังบุคลากรและงบประมาณที่มีอยู่ เช่น ห้องสมุด หรือห้องที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ซึ่งหน่วยงานของรัฐมีอยู่แล้ว

ข้อ ๒ หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำครุขันธ์ของข้อมูลข่าวสารที่มีรายละเอียดเพียงพอ เช่น หมวดพิมพ์และชื่อเรื่องของข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาชนสามารถค้นหาได้เอง

ข้อ ๓ ในกรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่หน่วยงานของรัฐจะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหาก หรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐอำนวยความสะดวกในการนำข้อมูลข่าวสารที่แยกเก็บไว้ที่อื่นมาให้ประชาชนตรวจดู

ข้อ ๔ ในการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของประชาชน หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยของหน่วยงานของรัฐก็ได้ ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนด้วย

ข้อ ๕ หน่วยงานของรัฐจะจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่นหรือของเอกชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูแทนก็ได้

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรื่อง การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือ ขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๘ วรรคสาม กำหนดให้หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการวางหลักเกณฑ์การเรียกค่าธรรมเนียมในการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการได้ โดยให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้วันแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ดังนั้นเพื่อให้การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นไปด้วยความเหมาะสมและเป็นแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงให้ความเห็นชอบการกำหนดค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นการทั่วไป ดังนี้

๑. ค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยเครื่องถ่ายเอกสารที่หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดได้โดยให้ถือว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบแล้ว คืออัตราดังต่อไปนี้

(๑) ขนาดกระดาษ เอ ๔	หน้าละไม่เกิน ๑ บาท
(๒) ขนาดกระดาษ เอฟ ๑๔	หน้าละไม่เกิน ๑.๕๐ บาท
(๓) ขนาดกระดาษ บี ๔	หน้าละไม่เกิน ๒ บาท
(๔) ขนาดกระดาษ เอ ๓	หน้าละไม่เกิน ๓ บาท
(๕) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ ๒	หน้าละไม่เกิน ๘ บาท
(๖) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ ๑	หน้าละไม่เกิน ๑๕ บาท
(๗) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ ๐	หน้าละไม่เกิน ๓๐ บาท

๒. การเรียกค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยเครื่องถ่ายเอกสารในขนาดกระดาษหรือในอัตราที่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ หรือการขอสำเนาที่เป็นสื่อประเภทอื่น หน่วยงานของรัฐจะต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เว้นแต่เป็นการเรียกค่าธรรมเนียมที่ไม่เกินต้นทุนที่แท้จริง

๓. การเรียกค่าธรรมเนียมการให้คำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่ถือว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบ ให้คิดในอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกิน ๕ บาท

๔. ในกรณีที่ผู้ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องเป็นผู้มีรายได้น้อย หน่วยงานของรัฐจะพิจารณาขอลดค่าธรรมเนียม หรือลดอัตราค่าธรรมเนียมให้ตามควรแก่กรณีได้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรื่อง กำหนดให้ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา ของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้วเป็นข้อมูลข่าวสาร ที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ (๘) บัญญัติให้อำนาจ
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องจัดไว้ให้ประชาชน
เข้าตรวจดูได้ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับประโยชน์จากการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙(๘) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ จึงกำหนดให้ ประกาศในประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วน
ราชการลงนามแล้ว เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙
ทั้งนี้มีการกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี นับแต่วันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

**เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับผลพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง
ของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้
ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐**

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดข้อมูลข่าวสารอื่นที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

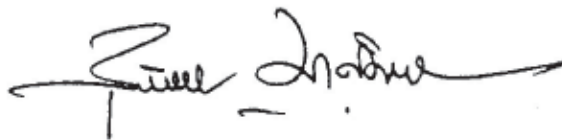
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดให้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นเอกสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

๑. ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นรายเดือนทุกๆ เดือน โดยให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จัดซื้อจัดจ้าง วงเงินงบประมาณ วิธีซื้อหรือจ้าง รายชื่อผู้เข้าเสนอราคาและราคาที่เสนอ ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคา และเหตุผลที่คัดเลือกผู้เสนอราคารายนั้นโดยสรุป เพื่อเป็นกรณีสำหรับการตรวจดูของประชาชน

๒. การดำเนินการตาม ๑. ให้จัดทำตามแบบ สขร. ๑ แนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน _____
 (ชื่อหน่วยงาน) _____

คู่มือ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
 ของราชการ พ.ศ. 2540

ลำดับที่	งานจัดซื้อจัดจ้าง	วงเงินงบประมาณ (ราคากลาง)	วิธีซื้อ/จ้าง	ผู้เสนอราคาและราคาที่เสนอ	ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคา	เหตุผลที่คัดเลือก โดยสังเขป
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						

สำเนาฉบับ

ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๑ พ/๙๗/๒

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๗

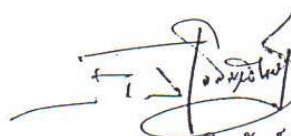
เรื่อง แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐกรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน
เรียน «ราชข้อแนบท้าย»

ด้วยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในการสอดส่องดูแล และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ได้พิจารณามาตรการเพื่อให้ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการกรณีที่ได้รับคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยได้มีมติเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ และข้อมูลข่าวสารนั้นหน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ
๒. ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมิเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

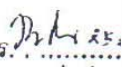
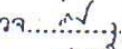
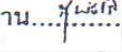
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์) ๒๕/๘/๔๗

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รักษาราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ส่วนนโยบายและวิเคราะห์
โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๒-๓ ต่อ ๒๔
โทรสาร. ๐ ๒๒๘๒ ๘๕๕๔

ผอ.สขร.
ร่าง/ตรวจ
พิมพ์/ทาน
๕ ๒ ๕ ๔

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๗๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๗/๔๑๐๖
ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗

ด้วยรองนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ ได้เสนอเรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ อนุมัติตามที่รองนายกรัฐมนตรี
(นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรศักดิ์ อุวรรณโณ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์การประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๙

ที่ นร ๐๑๐๗/๔๑๐๖

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘ กำหนดให้
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีอำนาจหน้าที่ สอดส่องดูแล ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา
เกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวง
หรือกฎระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
และพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนของบุคคลกรณีกล่าวโทษหน่วยงานของรัฐ ไม่ปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ
ราชการจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะกรรมการเป็นครั้งคราว
ตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ โดยมี
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงาน
สนับสนุนงานธุรการและวิชาการ จึงขอรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗
เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗
และเรื่องที่ประสงค์จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗
รวม ๘ ด้าน คือ

๑.๑ ด้านการสอดส่องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
ต่างๆ ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๒ ด้านการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๓ ด้านการจัดตั้งที่ปรึกษาภาคประชาชน เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิของประชาชน

๑.๔ ด้านการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของประชาชน

๑.๕ ด้านการตอบข้อหารือ

๑.๖ ด้านการจัดทำร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๗ ด้านการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๑.๘ ด้านการพัฒนากระบวนการสารสนเทศ

๒. เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปี
งบประมาณ ๒๕๔๘ รวม ๑๒ เรื่อง คือ

๒.๑ การเร่งส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒.๒ การใช้กลไกตามกฎหมาย เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการสร้างกระบวนการ
บริหารที่โปร่งใสและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๓ การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการสารสนเทศ

๒.๔ การเพิ่มมาตรการออกตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
ของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

๒.๕ การจัดให้มีกระบวนการหรือหน่วยรับเรื่องร้องเรียนและเผยแพร่สิทธิรับรู้
ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในส่วนภูมิภาค

๒.๖ การตรวจสอบระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๒.๗ การขยายผลจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสาร

๒.๘ การสอดส่องผลักดันให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐมีการปฏิบัติตามระเบียบ
ว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

๒.๙ การดำเนินการเพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒.๑๐ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการพิจารณาดำเนินการ
เรื่องร้องเรียนและเรื่องการวินิจฉัยอุทธรณ์

๒.๑๑ การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงาน
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นสมควร
เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ถือเป็นนโยบายสำคัญใน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่จะต้องปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๓.๑ การกำหนดมาตรการให้ทุกหน่วยงานของรัฐให้บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ
แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว โดยต้องถือปฏิบัติเมื่อประชาชนขอข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

๓.๑.๑ กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ และ
ข้อมูลข่าวสารนั้น หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ
โดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ

๓.๑.๒ ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามาร
ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้ง
กำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวข้างต้นเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

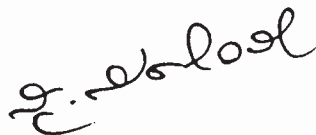
๓.๒ เพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการดำเนินการ
จัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงสมควรกำหนดให้หน่วยงานที่มี Web Site
นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อ
จัดจ้างในรอบเดือนซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดให้เป็น
ข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๒๑ ตุลาคม
๒๕๔๒ และวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เผยแพร่ผ่าน Web Site ของหน่วยงานอีกทางหนึ่งด้วย

๓.๓ ให้หน่วยงานของรัฐถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องส่งเสริมให้มีการปฏิบัติ
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างเคร่งครัด โดยเน้นการฝึกอบรมให้
ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งหน่วยงานของรัฐควรจะได้มีการศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่อง
ของการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในฐานะที่เป็นบทบัญญัติ
ส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และจะเป็นส่วนสำคัญในการ
ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งกำลังจะมีขึ้นในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามข้อ ๑ - ๒ และให้ความเห็นชอบ
แนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามข้อ ๓ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๒ - ๓ ต่อ ๓๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๔๓

ที่ นร ๐๑๐๗/ว

สำนักงานกฤษฎีกา

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

มกราคม ๒๕๔๘

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน บัญชีแนบท้าย (กระทรวง, หน่วยงานอิสระ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๗๑
ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗

๒. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๗/๔๑๐๖ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗

ด้วยรองนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้
รายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ
และมีมติกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ถือเป็นนโยบายสำคัญในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ ที่จะต้องปฏิบัติใน
เรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. กำหนดมาตรการให้ทุกหน่วยงานของรัฐให้บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ แก่ประชาชนด้วย
ความรวดเร็ว

๒. กำหนดให้หน่วยงานที่มี Web Site นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและ
สอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่าน Web Site ของหน่วยงานอีกทางหนึ่ง

๓. ให้หน่วยงานของรัฐถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราช-
บัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างเคร่งครัด โดยเน้นการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้
สามารถบริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ อนุมัติตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์
ลิปตพัลลภ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ คังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

 ๑๒/๑/๔๘

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๒-๓ ต่อ ๓๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๓

ค.ช.สร.....

ค.อ.ส.น.ค.....

ร่าง/ตรวจ.....

พิมพ์/ทวน.....

.....

(ตำนาน)

ข้อบังคับกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยเงินค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. 2548

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 วรรคสอง (2) แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงกำหนดข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2548”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ 4 ในข้อบังคับนี้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

“เงินค่าธรรมเนียม” หมายความว่า เงินค่าธรรมเนียมการทำสำเนาหรือการให้คำรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่ส่วนราชการได้รับความหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้อ 5 ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเก็บเงินค่าธรรมเนียม ไว้ใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้อ 6 เงินค่าธรรมเนียมให้นำฝากที่กระทรวงการคลัง สำนักงานคลังจังหวัด หรือสำนักงานคลังจังหวัด ณ อำเภอ แล้วแต่กรณี ชื่อบัญชี “เงินฝากค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ” รหัสบัญชี 771 โดยแจ้งข้อมูลการเปิดบัญชีเงินฝากตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด เพื่อให้กรมบัญชีกลางดำเนินการบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMSIS)

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องนำเงินฝากธนาคารหรือเก็บรักษาเงินสด ณ ที่ทำการให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ 7 การจ่ายเงินค่าธรรมเนียม ให้นำไปจ่ายหรือถอนผู้ผูกพันได้เฉพาะกรณีที่พึงจ่ายได้จากเงินงบประมาณรายจ่าย

ข้อ 8 วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกเงิน การจ่ายเงิน การนำเงินส่งคลัง การพัสดุ การบัญชี และวิธีปฏิบัติอื่นใดที่ยังไม่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยอนุโลม

/ ข้อ 9 ...

ข้อ 9 เมื่อสิ้นปีงบประมาณของทุกปี หากมีเงินค่าธรรมเนียมเหลือจ่าย หรือเหลือจากการ
ก่อนนี้ผูกพันเท่าใดให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินภายใน 3 เดือนแรกของปีงบประมาณถัดไป แต่ในระหว่าง
ที่รอการนำส่งคลังจะขอเบิกไปทศรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในคอนตันปีงบประมาณใหม่ก่อนก็ได้

ข้อ 10 ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้
ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ 11 ให้รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน
เป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2548

(ลงชื่อ) นายประกอบ คันติยาพงศ์
(นายประกอบ คันติยาพงศ์)

รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน
ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรัตนภรณ์ โทเบญจพร)

นักวิชาการคลัง 6 ว

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแบบฟอร์ม และตัวอย่าง

การจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร

ในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ตัวอย่างคำขอข้อมูลข่าวสาร

เขียนที่ ระบุสถานที่เขียน/ที่อยู่ของผู้เขียน

วันที่ _____

เรื่อง ขอข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรียน _____

ข้าพเจ้า _____ ตำแหน่ง / อาชีพ _____

อยู่บ้านเลขที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

โทรศัพท์ _____ มีความประสงค์ขอข้อมูลข่าวสาร ดังต่อไปนี้

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการให้ตามความประสงค์ของข้าพเจ้าต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) _____ ผู้ขอ
(_____)

หมายเหตุ : ผู้ขอข้อมูลข่าวสาร

1. ต้องเป็นคนไทย
2. ไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้อง
3. ไม่จำเป็นต้องบอกเหตุผล

ตัวอย่างหนังสือร้องเรียน

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เรียน ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้าพเจ้าชื่อ _____ นามสกุล _____

อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ถนน _____

ตำบล / แขวง _____ อำเภอ / เขต _____ จังหวัด _____

รหัสไปรษณีย์ _____ โทรศัพท์ _____

ขอร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าหน่วยงานรัฐ คือ (ชื่อหน่วยงาน) _____

ได้กระทำการเป็นการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ. 2540 โดยมีข้อเท็จจริง ดังนี้

(1) _____

(2) _____

(3) _____

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว คือ เรื่อง _____

_____ จำนวน _____ แผ่น

(ลงชื่อ) _____ ผู้ร้องเรียน

(_____)

สถานที่ติดต่อ ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0 2281 8552 - 3 โทรสาร. 0 2281 8543

ตัวอย่างหนังสืออุทธรณ์

เขียนที่ระบุนสถานที่เขียน/ที่อยู่ของผู้เขียน

วันที่

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ (ชื่อหน่วยงาน)

เรียน ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้าพเจ้า ตำแหน่ง / อาชีพ

อยู่บ้านเลขที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด

โทรศัพท์ มีความประสงค์ขออุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ของ (ชื่อหน่วยงาน)

ด้วยเมื่อวันที่ ข้าพเจ้าได้ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. 2540 ขอเอกสารจำนวน รายการ จาก (ชื่อหน่วยงาน)
ดังมีรายละเอียดตามสำเนาคำขอที่แนบมาพร้อมนี้ ต่อมาเมื่อวันที่
(ชื่อหน่วยงาน) ได้มีคำสั่งปฏิเสธไม่อนุญาตให้ตรวจดู / ให้สำเนา
เอกสารดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า (ชื่อหน่วยงาน) ดังมีรายละเอียดปรากฏ
สำเนาหนังสือปฏิเสธของ (ชื่อหน่วยงาน) ที่แนบมาพร้อมนี้

ข้าพเจ้าจึงขอใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (ชื่อหน่วยงาน)
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ผู้อุทธรณ์

(.....)

สถานที่ติดต่อ ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ 10300
โทร. 0 2281 8552 - 3 โทรสาร. 0 2281 8543

ตัวอย่าง การจัดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 เก็บเข้าแฟ้มเรียงตามลำดับอนุมาตรา

ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 7 (1) - (3)	ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 7 (4)	ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 7 (4)	ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 7 (4)
โครงสร้าง การดำเนินงาน สถานที่ติดต่อ	แฟ้มที่ 1 กฎ ระเบียบ, ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน	แฟ้มที่ 2 (หากมี)	แฟ้มที่ 3 (หากมี)

ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 7 (5)	ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา ...	ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา ...	ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา ...
ข้อมูลข่าวสารที่ ความถี่ กขร. กำหนด (ในอนาคต)			

3. การจัดเพิ่มข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9

3.1 สำหรับหน่วยงานขนาดใหญ่ เช่น หน่วยงานระดับกรม หน่วยงานเป็นสำนัก กอง/ส่วน ควรจัดเพิ่มข้อมูลข่าวสารแยกเป็นสำนักเพื่อสะดวกในการจัดเก็บ ตรวจสอบได้อย่างต่อเนื่อง เพราะมีกลุ่มข้อมูลข่าวสารลักษณะเดียวกัน รวมทั้งการนำข้อมูลข่าวสารมาใส่เพิ่มเติม การเพิ่มเติมข้อความในบัตรดัชนี

ตัวอย่าง

ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 7 (1) - (3)	ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 7 (4)	ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 9 (1) - (8)	ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 9 (1) - (8)
สำนักงานปลัด กรม สำนักงาน รัฐวิสาหกิจ	สำนักงานปลัด กรม	สำนักที่ 1	สำนักที่ 2

3.2 สำหรับองค์กรขนาดเล็กหรือขนาดกลาง ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 อาจไม่มากนัก ควรจัดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 (1) - (8) รวมกันเป็นแฟ้มแต่ละอนุมาตรา บางอนุมาตราไม่มีข้อมูลข่าวสารก็อาจตั้งแฟ้มไว้แล้วเขียนหมายเหตุไว้ที่ปกแฟ้มว่าไม่มีข้อมูลข่าวสาร บางอนุมาตราที่มีข้อมูลข่าวสารมาก อาจมีหลายแฟ้มก็ได้ โดยให้เขียนปกแฟ้มไว้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารมาตรา 9 อนุมาตราใดแฟ้มที่เท่าใด อย่งไรก็ตามกรณีบางอนุมาตราที่มีข้อมูลข่าวสารมากอาจจะตั้งแฟ้มแยกเป็นหมวดหมู่ก็ได้

ตัวอย่าง

ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 7 (1) - (3)	ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 7 (4)	ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 9 (1)	ข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 9 (2)

ตัวอย่าง การจัดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 เก็บเข้าแฟ้มเรียงตามลำดับอนุมาตรา

ชั้นข้อมูลเบ็ดเสร็จของราชการ มาตรา 9 (1)	จัดมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 9 (2)	จัดมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 9 (3)	จัดมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 9 (4)
เอกสารเพื่อทราบที่มีผลโดยตรงต่อประชาชน	นโยบายเอกสารที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน	โครงการระบบและแผนงานระดับชาติ	คู่มือผู้ตั้ง

จัดมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 9 (5)	จัดมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 9 (6)	จัดมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 9 (7)	จัดมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 9 (8)
ร่างสัญญาสัมปทานที่กระทรวงพาณิชย์	สัญญาสัมปทาน	บัญชีกรม	ประกาศการตั้งจัดตั้ง และผลการพิจารณาการจัดตั้ง

4. การกำหนดหมายเลขหรือรหัสข้อมูลข่าวสารในแฟ้ม

4.1 การกำหนดหมายเลขหรือรหัสข้อมูลข่าวสารในแฟ้มเป็นเครื่องช่วยในการจัดเก็บค้นหาประการหนึ่ง กรณีที่หน่วยงานมีระบบการจัดเก็บที่กำหนดหมายเลขหรือรหัสเป็นปกติอยู่แล้ว หากให้หมายเลขหรือรหัสของข้อมูลข่าวสารในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร การจัดข้อมูลข่าวสารในแฟ้ม การจัดทำบัตรนำ (Guide Card)

และบัตรดัชนี (Index Card) ก็อาจใช้ระบบเดียวกันเพื่อสะดวกในการจัดทำ การค้นหา ความเชื่อมโยง
อ้างอิง สอดคล้องเป็นเอกภาพทั้งองค์กร

4.2 กรณีที่หน่วยงานของรัฐยังไม่เคยกำหนดหมายเลขหรือรหัสข้อมูลข่าวสารในแฟ้มไว้ก็อาจ
ดำเนินการในการให้รหัสข้อมูลข่าวสารในแฟ้มของศูนย์ข้อมูลข่าวสารได้ แล้วนำไปใช้ในการจัดทำบัตรนำ
และบัตรดัชนี โดยอาจกำหนดเป็นรหัสตัวอักษรผสมตัวเลขหรือตัวเลขล้วน ๆ ก็ได้ รหัสข้อมูลข่าวสาร 1 รหัส
อาจแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ความหมายหรือมากกว่านั้นก็ได้ เช่น กำหนดรหัสข้อมูลข่าวสารว่า 01/9(3) แฟ้มที่
1/5 อธิบายได้ว่า

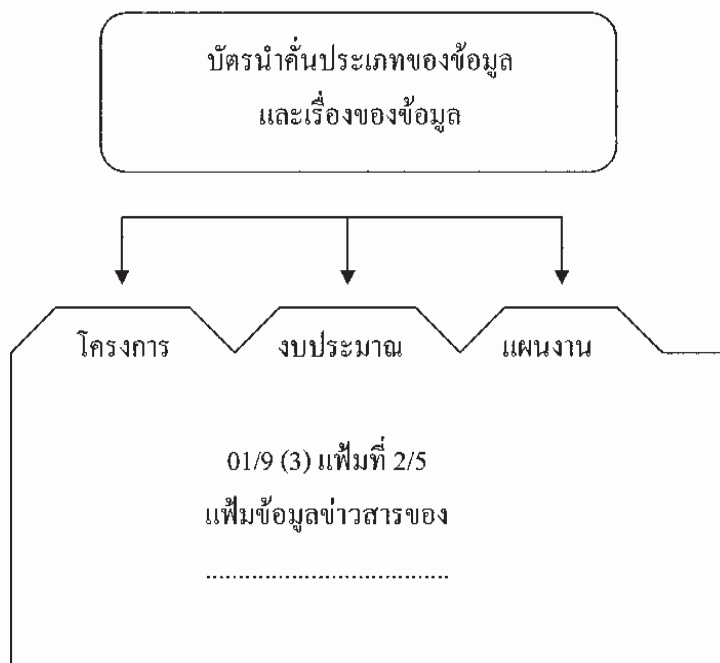
รหัสกลุ่มที่ 1 “01” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารของ..... (ชื่อหน่วยงาน)

รหัสกลุ่มที่ 2 “9 (3)” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 (3)

รหัสกลุ่มที่ 3 “แฟ้มที่ .../...” ให้ระบุว่าแฟ้มที่เท่าใดจากจำนวนก็แฟ้มของข้อมูลข่าวสาร
ตามรหัส 01/9 (3) นั้น

ขออย่าว่าไม่ว่าหน่วยงานจะกำหนดรหัสข้อมูลข่าวสารในแฟ้มทำบัตรนำและบัตรดัชนีด้วยระบบใด
ก็ตาม ความสำคัญอยู่ที่ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ง่าย สะดวกในการค้นหาว่า ข้อมูลข่าวสารที่ตน
ประสงค์เก็บอยู่ที่แฟ้มใด

ตัวอย่างบัตรนำค้น

ตัวอย่าง การจัดทำบัตรดัชนีข้อมูลข่าวสาร

การจัดทำบัตรดัชนีข้อมูลข่าวสาร โดยใช้คำหรือข้อความหรือวลีที่เป็นมาตรฐานสื่อแล้วเข้าใจง่าย
จัดเรียงตามตัวอักษรไว้ในตู้บัตรดัชนี เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้โดยสะดวก เช่น บัตรดัชนีของศูนย์ข้อมูล
ข่าวสารของ อบต.

สัญญาสัมปทาน - จัดเก็บรั้งนกอีกเดือน	9 (6)
แผนพัฒนาเทศบาล / อบต. / อบจ. - 2544	9 (3)
นโยบายที่แสดงต่อสภาท้องถิ่น - 2544	9 (2)
งบประมาณ - 2547	9 (3)
โครงการ - 2547	9 (3)
คำวินิจฉัย - ควบคุมอาคาร	9 (1)
คำวินิจฉัย - การสาธารณสุข	9 (1)
คู่มือ - การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ	9 (4)
คู่มือ - การจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียม	9 (4)
ข้อบังคับตำบลว่าด้วยการสาธารณสุข - 2547	9 (5)
เรื่อง : การจัดซื้อจัดจ้าง - 2547	9 (5)
จำนวนหน้า.....	
หน่วยงานเจ้าของเรื่อง.....	
วันที่จัดทำ / ตราข้อมูลข่าวสาร.....	

ตัวอย่างบัญชีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา (.....)

คู่มือ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. 2540

ลำดับ	ชื่อข้อมูลข่าวสารหรือชื่อเรื่อง	จำนวนหนังสือ	วันที่รับข้อมูลข่าวสาร	หน่วยเจ้าของเรื่อง	หมายเหตุ

ตัวอย่างสมุดทะเบียนผู้ขอทราบข้อมูล และ/หรือ ผู้ขอสำเนาข้อมูลข่าวสาร

คำค้น	วัน เดือน ปี	ชื่อผู้ขอทราบข้อมูล / ขอสำเนา	ที่อยู่หรือสถานที่ที่ติดต่อได้	หมายเหตุ

ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง :- อาจมีเจ้าหน้าที่ขอว่า 1. ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเรื่อง...ส. หรือ 2. ส่งสำเนาไปให้หน่วยงานใด 3. นัดมารับสำเนาข้อมูลข่าวสารวันใด
หรือให้ส่งไปให้โดยผู้ขอเข้าถึง

(ตัวอย่าง) ป้ายศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ.....(ชื่อหน่วยงาน)
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

**(ตัวอย่าง) ประกาศ..... (ชื่อหน่วยงาน)
เรื่อง ขั้นตอนและกำหนดระยะเวลาในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร**

1. ผู้มาขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารลงชื่อในสมุดทะเบียน
2. ผู้มาขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารสามารถตรวจดูค้นหาข้อมูลข่าวสารได้ด้วยตนเองหรือจะขอให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ช่วยแนะนำค้นหาให้ก็ได้
3. หากผู้มาขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารประสงค์จะได้สำเนาหรือสำเนาข้อมูลข่าวสารที่มีคำรับรองความถูกต้องให้ยื่นคำร้องตามแบบฟอร์มที่..... (ชื่อหน่วยงาน) กำหนดหรือเขียนขึ้นเองโดยระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร
ในการนี้ผู้ขอสำเนาต้องเสียค่าธรรมเนียมตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (หมายเหตุ : หรือของหน่วยงานหากมี)
4. หากข้อมูลข่าวสารที่ประสงค์จะขอไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์จะส่งคำขอไปให้หน่วยงานที่ครอบครองดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาดำเนินการต่อไป
5. กำหนดระยะเวลาในการให้ข้อมูลข่าวสาร
 - 5.1 การให้บริการสำเนาข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ในศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดระยะเวลาภายในวันทำการที่มีคำขอนั้น
 - 5.2 การให้บริการสำเนาข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่พร้อมจะให้ได้กำหนดระยะเวลาภายในวันทำการที่ขอหรือโดยเร็ว ทั้งนี้ไม่เกิน 15 วัน
 - 5.3 ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีจำนวนมากหรือไม่สามารถรวบรวมสำเนาให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน (ชื่อหน่วยงาน) จะแจ้งให้ผู้ขอทราบภายใน 15 วันว่าจะให้มารับข้อมูลข่าวสารได้ในวันที่เท่าใด

ประกาศ ณ วันที่ เดือน..... พ.ศ.

ภาคผนวก ค

ตัวอย่าง

ระเบียบว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

และ

ระเบียบว่าด้วยการรักษาความเป็นระเบียบ

เรียบร้อยและความปลอดภัยในการให้

ประชาชนเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร

สำหรับ

ราชการส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ราชการส่วนภูมิภาค

(ตัวอย่าง)

ระเบียบจังหวัด.....
ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.

เพื่อให้ การจัดระบบ การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ใน
ความรับผิดชอบของจังหวัด.....เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็วและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ
กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการรับรองสิทธิของประชาชน ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่
ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
และข้อ 4 แห่งประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 เรื่อง
หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ประกอบ
มาตรา 38 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546
จังหวัด.....จึงวางระเบียบ ดังต่อไปนี้

- ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบจังหวัด.....ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.
- ข้อ 2 ให้ยกเลิกระเบียบจังหวัด.....ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. (ถ้ามี)
- ข้อ 3 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ข้อ 4 บรรดาระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดของจังหวัด.....ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วใน
ระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน
- ข้อ 5 ในระเบียบนี้
“จังหวัด” หมายความว่า จังหวัด.....
“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูล
ข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของศูนย์ข้อมูลข่าวสารส่วนราชการประจำจังหวัด
อำเภอ และกิ่งอำเภอ
“ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของจังหวัด.....ตามกฎหมาย
ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ
“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด.....
“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของจังหวัด
“วัน” หมายความว่า วันตามปฏิทิน
“วันทำการ” หมายความว่า วันทำการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ
“คำขอ” หมายความว่า คำขอข้อมูลข่าวสารตามระเบียบนี้

ข้อ 6 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่ง
เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจ
วินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร

หมวด 1

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของจังหวัด.....

ข้อ 7 ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของจังหวัดประกอบด้วย *

(1) รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่

ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ประธานกรรมการ

(2) รองประธานกรรมการ

(3) กรรมการ

(..) กรรมการ

(..) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด กรรมการและเลขานุการ

(..) กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

(..) กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เสนอนโยบายหรือมาตรการเกี่ยวกับการบริหาร การจัดระบบ การขอ การอนุญาต
และการบริการข้อมูลข่าวสาร

(2) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
รวมทั้งการจัดพิมพ์และการเผยแพร่

(3) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาประเภทข้อมูล
ข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของราชการ

(4) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับประเภทของข้อมูลข่าวสารที่ควรจัดเก็บไว้ที่
จังหวัด หรือส่งไปยังหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่กำหนดในพระราช
กฤษฎีกาตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

(5) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำและปรับปรุงข้อมูลข่าวสาร
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ หรือข้อมูลข่าวสารอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อราชการ

(6) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารกับส่วนราชการ

* หมายเหตุ : คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของจังหวัดมีจำนวนเท่าใดแล้วแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเห็นสมควร

(7) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นในกรณีที่มีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้

(8) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติการในเรื่องใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(9) เชิญบุคคลใด มาสอบถามหรือให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร

(10) ดำเนินงานอื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

ข้อ 9 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 10 ให้นำความในข้อ 9 มาใช้บังคับการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่คณะกรรมการแต่งตั้งโดยอนุโลม

ข้อ 11 มติของคณะกรรมการต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนจึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

หมวด 2

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 12 ให้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของจังหวัดขึ้นอยู่ในความรับผิดชอบควบคุมดูแลของสำนักงานจังหวัดเพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า ตลอดจนเผยแพร่ จำหน่าย แจกจ่าย รวมทั้ง ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบนี้และตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำหรับอำเภอ และกิ่งอำเภอ ให้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานขึ้น เพื่อจัดข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานโดยให้ออกระเบียบว่าด้วยข้อมูลข่าวสารราชการของอำเภอหรือกิ่งอำเภอตามกรอบของระเบียบนี้โดยอนุโลม

หมวด 3

การจัดระบบข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 13 ให้ส่วนราชการประจำจังหวัด จัดประเภทข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ กฎหมายอื่นและระเบียบของราชการ ดังนี้

- (1) ข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
- (2) ข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้
- (3) ข้อมูลข่าวสารอื่น
- (4) ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

การจัดแยกข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงลักษณะของข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการด้วยว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่จะเปิดเผยมิได้หรือเป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้

ให้ส่วนราชการประจำจังหวัด จัดส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง (1) และ (2) ไปยังศูนย์ข้อมูลข่าวสารของจังหวัด เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดู ค้นคว้า หรือขอสำเนา

ให้ส่วนราชการประจำจังหวัด จัดให้มีเจ้าหน้าที่ควบคุม ดูแล การตรวจสอบติดตาม และประสานงานในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสามให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นปัจจุบัน อยู่เสมอ รวมทั้ง รับผิดชอบในการพิจารณาให้บริการข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแล ซึ่งไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องจัดส่งให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามวรรคสาม

ข้อ 14 ให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารที่ส่วนราชการประจำจังหวัด ส่งมาให้ตามข้อ 13 วรรคสาม โดยให้มีรายละเอียดเพียงพอที่ประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารได้เอง

ให้ส่วนราชการประจำจังหวัดจัดทำบัญชีข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องส่งให้แก่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามข้อ 13 วรรคสาม ให้พร้อมในการที่จะพิจารณาสั่งเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยเมื่อมีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารในความครอบครองหรือควบคุม ดูแล ดังกล่าว

หมวด 4

การขอตรวจดู การขอข้อมูลข่าวสาร และการอนุญาต

ข้อ 15 ให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจัดทำสมุดทะเบียนสำหรับผู้เข้ามาขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารที่ตั้งแสดงไว้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักฐานของทางราชการ

ข้อ 16 การขอสำเนาข้อมูลข่าวสารหรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารที่มีคำรับรองถูกต้อง ให้ยื่นคำขอเป็นหนังสือตามแบบที่จังหวัดกำหนดต่อเจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร หรือเขียนขึ้นเองโดยให้ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับคำขอตรวจสอบว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรืออยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของส่วนราชการประจำจังหวัดใดหรือหน่วยงานนอกสังกัดอื่นใด

หากเป็นข้อมูลข่าวสารและอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นข้าราชการไม่ต่ำกว่าระดับ 2 เป็นผู้อนุญาตและลงนามในสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร โดยลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่ง ตลอดจนวัน เดือน ปีให้ชัดเจน ทั้งนี้ ให้รับรองตามจำนวนที่ผู้ยื่นขอให้รับรอง

ข้อ 17 ในกรณีขอตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารอื่น ซึ่งอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของส่วนราชการประจำจังหวัด ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอเสนอเรื่อง ไปยังหน่วยงานนั้น พร้อมทั้งแนะนำให้ผู้นั้นขอไปประสานกับหน่วยงานนั้นโดยตรงด้วยหากประสงค์

ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุญาต โดยให้ข้าราชการไม่ต่ำกว่าระดับ 2 เป็นผู้ลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร เว้นแต่เป็นข้อมูล ข่าวสารนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารลับซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544

ในกรณีที่ไมอาจวินิจฉัยได้ว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำร้องขอนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้ หรือไม่ ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ต่อไป

ข้อ 18 กรณีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้นกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้ หน่วยงานนั้นแจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบโดยมิชักช้า เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียนั้นคัดค้านภายในเวลาที่กำหนดไว้ใน มาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ข้อ 19 กรณีผู้มีอำนาจอนุญาตมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอใดให้แจ้งคำสั่ง พร้อมเหตุผลให้ผู้ยื่นขอทราบ พร้อมแจ้งให้ผู้ยื่นขอทราบถึงสิทธิและระยะเวลาในการอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาต ดังกล่าวต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ด้วย

ข้อ 20 ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้ส่วนราชการประจำจังหวัด ดำเนินการให้บริการโดยปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของ ราชการในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

ข้อ 21 ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรือส่วนราชการประจำ จังหวัด พิจารณาให้บริการตามระเบียบนี้โดยอนุโลม เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารลับตามระเบียบว่าด้วยการ รักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 หรือเป็นเรื่องที่ไม่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของ ราชการหรือตามที่ผู้มีอำนาจตามข้อ 19 เห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่ต้องเปิดเผย

ข้อ 22 ข้อมูลข่าวสารใด หากมีกฎหมาย ระเบียบอื่นหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดวิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารนั้นไว้เป็นพิเศษ การขอข้อมูลข่าวสารและการอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวด้วย

ข้อ 23 ข้อมูลข่าวสารที่มีไว้เผยแพร่หรือจำหน่ายให้คิดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่จังหวัด กำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ รายได้จากการนี้ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ 24 การเรียกค่าธรรมเนียมการทำสำเนาหรือสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของ ราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่จังหวัดกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ ราชการ

รายได้จากค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งให้ปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วย เงินค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2548

หมวด 5 กำหนดระยะเวลา

ข้อ 25 การบริการข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้หน่วยงานดำเนินการให้บริการภายในกำหนดระยะเวลา ดังนี้

(1) การให้บริการข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูหรือขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันทำการที่ได้มีคำขอนั้น

(2) การให้บริการข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของส่วนราชการประจำจังหวัด ให้ส่วนราชการที่มีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดทำให้ได้จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ

(3) ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน 15 วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดเวลาที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารทราบด้วย

หมวด 6 สถานที่บริการข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 26 ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของจังหวัด.....
ตั้งอยู่ที่..... ชั้น อาคาร.....
ศาลากลางจังหวัด.....เลขที่..... ถนน.....
อำเภอเมืองจังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
หมายเลขโทรศัพท์..... โทรสาร.....
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ประกาศ ณ วันที่

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

(ตัวอย่าง)

ระเบียบจังหวัด.....
ว่าด้วยการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัย
ในการให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และข้อ 4 แห่งประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชน เข้าตรวจดู จังหวัด..... จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบจังหวัด..... ว่าด้วยการรักษาความเป็น ระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยในการให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด..... รักษาการตามระเบียบนี้และให้มีอำนาจออก ประกาศหรือคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้ผู้ว่าราชการ จังหวัด..... มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร

ข้อ 4 ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลข่าวสารของราชการได้ ณ ศูนย์ข้อมูล ข่าวสารของจังหวัด.....ซึ่งตั้งอยู่ที่อาคาร.....ชั้น.....เลขที่.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....ในวันและเวลาราชการ

ข้อ 5 ประชาชนผู้ขอเข้าตรวจข้อมูลข่าวสารต้องแต่งกายสุภาพหรือความนิยมของท้องถิ่น

ข้อ 6 ห้ามนำอาวุธเข้าไปในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 7 ห้ามนำอาหารหรือเครื่องดื่มมีเมามาเพื่อรับประทานหรือดื่มในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 8 ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้าไปในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 9 การใช้สถานที่ ต้องเคารพสถานที่ ไม่ส่งเสียงดังจนเป็นการรบกวนผู้อื่น และต้องรักษา ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ข้อ 10 ประชาชนผู้ขอเข้าตรวจ ศึกษา ค้นคว้า ต้องลงทะเบียนในสมุดทะเบียนที่ศูนย์ข้อมูล ข่าวสารจัดไว้

ข้อ 11 การตรวจ ค้นคว้า ศึกษา ข้อมูลข่าวสารใดพึงใช้ความระมัดระวังและรักษาเยี่ยง วิทยุชน

คู่มือ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. 2540

ข้อ 12 เมื่อตรวจค้นคว้า ศึกษา เสร็จสิ้นแล้วให้นำไปคืนแก่เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 13 ห้ามนำข้อมูลข่าวสารใดออกนอกศูนย์ข้อมูลข่าวสารเว้นแต่ได้รับอนุญาต

ข้อ 14 ผู้ใดประมาทเลินเล่อหรือจงใจทำให้ข้อมูลข่าวสารใดชำรุด เสียหาย สูญหาย ต้อง
รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรืออาจถูกฟ้องร้องได้

ข้อ 15 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ ผู้รับผิดชอบดูแลศูนย์ข้อมูลข่าวสารสามารถแจ้งให้ผู้นั้น
ออกจากศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการอันสมควร

ประกาศ ณ วันที่

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

* หมายเหตุ : คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของจังหวัดมีจำนวนเท่าใดแล้วแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเห็นสมควร

ราชการส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

(ตัวอย่าง)

ระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.

เพื่อให้การจัดระบบ การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด..... เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็วและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการรับรองสิทธิของประชาชน ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และข้อ 4 แห่งประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ประกอบมาตรา 38 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.

ข้อ 2 ให้ยกเลิกระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. (ถ้ามี)

ข้อ 3 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 4 บรรดาระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดขององค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 5 ในระเบียบนี้

“องค์การบริหารส่วนจังหวัด” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด.....

“ส่วนราชการในสังกัด” หมายความว่า สำนัก ส่วน กองหรือหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่ากอง ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของศูนย์ข้อมูลข่าวสารและส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....

“ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า ศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

“นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด” หมายความว่า นายกองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด.....

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด.....

“วัน” หมายความว่า วันตามปฏิทิน

“วันทำการ” หมายความว่า วันทำการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ

“คำขอ” หมายความว่า คำขอข้อมูลข่าวสารตามระเบียบนี้

ข้อ 6 ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออก
ประกาศหรือคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้นายกองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร

หมวด 1

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด.....

ข้อ 7 ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วย

(1) รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมาย ประธานกรรมการ

(2) รองประธานกรรมการ

(3) กรรมการ

(..) กรรมการ

(..) ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กรรมการและเลขานุการ

(..) กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

(..) กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เสนอนโยบายหรือมาตรการเกี่ยวกับการบริหาร การจัดระบบ การขอ การอนุญาต
และการบริการข้อมูลข่าวสาร

(2) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุ
เบกษา รวมทั้งการจัดพิมพ์และการเผยแพร่

(3) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาประเภทข้อมูล
ข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของราชการ

(4) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับประเภทของข้อมูลข่าวสารที่ควรจัดเก็บไว้
ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือส่งไปยังหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่
กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

- (5) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำและปรับปรุงข้อมูลข่าวสารตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ หรือข้อมูลข่าวสารอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อราชการ
- (6) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารกับส่วนราชการ
- (7) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นในกรณีที่มีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการ ตามระเบียบนี้
- (8) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการในเรื่องใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (9) เชิญบุคคลใด มาสอบถามหรือให้ชี้แจงแสดงความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร
- (10) ดำเนินงานอื่นใดตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมาย

ข้อ 9 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 10 ให้นำความในข้อ 9 มาใช้บังคับการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่คณะกรรมการแต่งตั้งโดยอนุโลม

ข้อ 11 มติของคณะกรรมการต้องได้รับความเห็นชอบจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดก่อน จึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

หมวด 2

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 12 ให้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นอยู่ในความรับผิดชอบควบคุมดูแลของ.....เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า ตลอดจนเผยแพร่ จำหน่าย แจกจ่าย รวมทั้ง ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบนี้และตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

หมวด 3

การจัดระบบข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 13 ให้ส่วนราชการในสังกัดจัดประเภทข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ กฎหมายอื่นและระเบียบของราชการ ดังนี้

- (1) ข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
- (2) ข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้

(3) ข้อมูลข่าวสารอื่น

(4) ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

การจัดแยกข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงลักษณะของข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการด้วยว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่จะเปิดเผยมิได้หรือเป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจมีค่าลับมิให้เปิดเผยก็ได้

ให้ส่วนราชการในสังกัดจัดส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง (1) และ (2) ไปยังศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดู ค้นคว้า หรือขอสำเนา

ให้ส่วนราชการในสังกัดจัดให้มีเจ้าหน้าที่ควบคุม ดูแล การตรวจสอบติดตามและประสานงานในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสามให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ รวมทั้ง รับผิดชอบในการพิจารณาให้บริการข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแล ซึ่งไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องจัดส่งให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามวรรคสาม

ข้อ 14 ให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารที่ส่วนราชการในสังกัดส่งมาให้ตามข้อ 13 วรรคสาม โดยให้มีรายละเอียดเพียงพอที่ประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารได้เอง

ให้ส่วนราชการในสังกัดจัดทำบัญชีข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องส่งให้แก่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามข้อ 13 วรรคสาม ให้พร้อมในการที่จะพิจารณาสั่งเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยเมื่อมีผู้ใดยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารในความครอบครองหรือควบคุม ดูแล ดังกล่าว

หมวด 4

การขอตรวจดู การขอข้อมูลข่าวสาร และการอนุญาต

ข้อ 15 ให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจัดทำสมุดทะเบียนสำหรับผู้เข้ามาขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารที่ติดตั้งไว้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักฐานของทางราชการ

ข้อ 16 การขอสำเนาข้อมูลข่าวสารหรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารที่มีคำรับรองถูกต้อง ให้ยื่นคำขอเป็นหนังสือตามแบบที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดต่อเจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรือเขียนขึ้นเองโดยให้ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับคำขอตรวจสอบว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรืออยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของส่วนราชการในสังกัดใดหรือหน่วยงานนอกสังกัดอื่นใด

หากเป็นข้อมูลข่าวสารและอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นข้าราชการไม่ต่ำกว่าระดับ 2 เป็นผู้อนุญาตและลงนามในสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร โดยลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่ง ตลอดจนวัน เดือน ปีให้ชัดเจน ทั้งนี้ ให้รับรองตามจำนวนที่ผู้ยื่นขอขอให้รับรอง

ข้อ 17 ในกรณีขอตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารอื่น ซึ่งอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของส่วนราชการในสังกัดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอเสนอเรื่องไปยังหน่วยงานนั้น พร้อมทั้งแนะนำให้ผู้ยื่นขอไปประสานกับหน่วยงานนั้นโดยตรงด้วยหากประสงค์

ให้หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุญาต โดยให้ข้าราชการไม่ต่ำกว่าระดับ 2 เป็นผู้ลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารลับซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544

ในกรณีที่ไม้อาจวินิจฉัยได้ว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำร้องขอนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ ให้หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อ 18 กรณีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้นกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้หน่วยงานนั้นแจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบโดยมิชักช้า เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียนั้นคัดค้านภายในเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ข้อ 19 กรณีผู้มีอำนาจอนุญาตมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอใดให้แจ้งคำสั่งพร้อมเหตุผลให้ผู้ยื่นขอทราบ พร้อมแจ้งให้ผู้ยื่นขอทราบถึงสิทธิและระยะเวลาในการอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตดังกล่าวต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ด้วย

ข้อ 20 ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้ส่วนราชการในสังกัดดำเนินการให้บริการโดยปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยรอบคอบ

ข้อ 21 ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรือส่วนราชการในสังกัดพิจารณาให้บริการตามระเบียบนี้โดยอนุโลม เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 หรือเป็นเรื่องที่ไม่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือตามที่ผู้มีอำนาจตามข้อ 19 เห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่ต้องเปิดเผย

ข้อ 22 ข้อมูลข่าวสารใด หากมีกฎหมาย ระเบียบอื่นหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารนั้นไว้เป็นพิเศษ การขอข้อมูลข่าวสารและการอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวด้วย

ข้อ 23 ข้อมูลข่าวสารที่มีไว้เผยแพร่หรือจำหน่ายให้คิดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ รายได้จากการนี้ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ 24 การเรียกค่าธรรมเนียมการทำสำเนาหรือสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

รายได้จากค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งให้ปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2548

หมวด 5

กำหนดระยะเวลา

ข้อ 25 การบริการข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้หน่วยงานดำเนินการให้บริการภายในกำหนดระยะเวลา ดังนี้

(1) การให้บริการข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบหรือขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันทำการที่ได้มีคำขอนั้น

(2) การให้บริการข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของส่วนราชการในสังกัดให้ส่วนราชการในสังกัดที่มีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ

(3) ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน 15 วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารทราบด้วย

หมวด 6

สถานที่บริการข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 26 ศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด.....ตั้งอยู่ที่.....
เลขที่..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
หมายเลขโทรศัพท์..... โทรสาร.....
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์.....

ประกาศ ณ วันที่

ลงชื่อ

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....

(ตัวอย่าง)

ระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ว่าด้วยการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัย ในการให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และข้อ 4 แห่งประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู องค์การบริหารส่วนจังหวัด..... จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ว่าด้วยการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยในการให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด..... รักษาการตามระเบียบนี้และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด..... มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร

ข้อ 4 ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลข่าวสารของราชการได้ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด.....ซึ่งตั้งอยู่ที่อาคาร.....ชั้น.....เลขที่..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... หมายเลขโทรศัพท์.....ในวันและเวลาราชการ

ข้อ 5 ประชาชนผู้ขอเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารต้องแต่งกายสุภาพหรือตามความนิยมของท้องถิ่น

ข้อ 6 ห้ามนำอาวุธเข้าไปในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

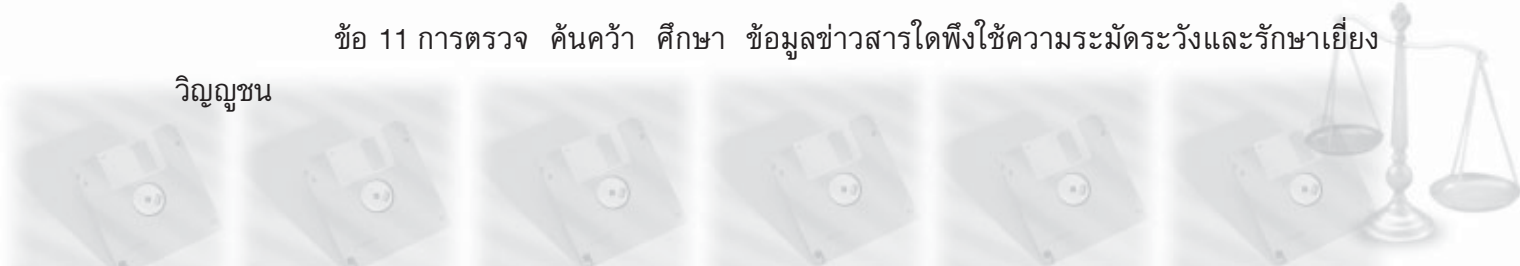
ข้อ 7 ห้ามนำอาหารหรือเครื่องดื่มมีเมาเพื่อรับประทานหรือดื่มในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 8 ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้าไปในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 9 การใช้สถานที่ ต้องเคารพสถานที่ ไม่ส่งเสียงดังจนเป็นการรบกวนผู้อื่นและต้องรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ข้อ 10 ประชาชนผู้ขอเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า ต้องลงทะเบียนในสมุดทะเบียนที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจัดไว้

ข้อ 11 การตรวจ ค้นคว้า ศึกษา ข้อมูลข่าวสารใดพึงใช้ความระมัดระวังและรักษาเยี่ยง
วิญญูชน

ข้อ 12 เมื่อตรวจค้นคว้า ศึกษา เสร็จสิ้นแล้วให้นำไปคืนแก่เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 13 ห้ามนำข้อมูลข่าวสารใดออกนอกศูนย์ข้อมูลข่าวสารเว้นแต่ได้รับอนุญาต

ข้อ 14 ผู้ใดประมาทเลินเล่อหรือจงใจทำให้ข้อมูลข่าวสารใดชำรุด เสียหาย สูญหาย ต้อง
รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรืออาจถูกฟ้องร้องได้

ข้อ 15 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ ผู้รับผิดชอบดูแลศูนย์ข้อมูลข่าวสารสามารถแจ้งให้ผู้นั้น
ออกจากศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการอันสมควร

ประกาศ ณ วันที่

ลงชื่อ

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....

เทศบาล

(ตัวอย่าง)

ระเบียบเทศบาล..... ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.

เพื่อให้การจัดระบบ การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาล..... เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็วและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการรับรองสิทธิของประชาชน ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และข้อ 4 แห่งประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ประกอบมาตรา 38 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เทศบาล..... จึงวางระเบียบว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบเทศบาล..... ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.”
- ข้อ 2 ให้ยกเลิกระเบียบเทศบาล..... ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. (ถ้ามี)
- ข้อ 3 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ข้อ 4 บรรดาระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดของเทศบาล..... ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน
- ข้อ 5 ในระเบียบนี้

“เทศบาล” หมายความว่า เทศบาล.....

“หน่วยงานในสังกัด” หมายความว่า สำนัก กองหรือหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่ากองในสังกัดเทศบาล

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของศูนย์ข้อมูลข่าวสารและหน่วยงานในสังกัดเทศบาล.....

“ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล..... ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

“นายกเทศมนตรี” หมายความว่า นายกเทศมนตรี.....

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของเทศบาล.....

“วัน” หมายความว่า วันตามปฏิทิน

“วันทำการ” หมายความว่า วันทำการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ

“คำขอ” หมายความว่า คำขอข้อมูลข่าวสารตามระเบียบนี้

ข้อ 6 ให้นายกเทศมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อ
ประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจ
วินิจฉัยสั่งการตามที่เหมาะสม

หมวด 1

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของเทศบาล.....

ข้อ 7 ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของเทศบาลประกอบด้วย *

(1) รองนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีที่
นายกเทศมนตรีมอบหมาย	ประธานกรรมการ
(2)	รองประธานกรรมการ
(3)	กรรมการ
(..)	กรรมการ
(..) ปลัดเทศบาล.....	กรรมการและ
เลขานุการ
(..)	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
(..)	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอนโยบายหรือมาตรการเกี่ยวกับการบริหาร การจัดระบบ การขอ การอนุญาต
และการบริการข้อมูลข่าวสาร
- (2) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุ
เบกษา รวมทั้งการจัดพิมพ์และการเผยแพร่
- (3) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาประเภทข้อมูล
ข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของราชการ
- (4) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับประเภทของข้อมูลข่าวสารที่ควรจัดเก็บไว้
ที่เทศบาล หรือส่งไปยังหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่กำหนดในพระราช
กฤษฎีกาตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ
- (5) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำและปรับปรุงข้อมูลข่าวสาร
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ หรือข้อมูลข่าวสารอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อราชการ

- (6) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารกับส่วนราชการ
 - (7) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นในกรณีที่มีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้
 - (8) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการในเรื่องใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
 - (9) เชิญบุคคลใด มาสอบถามหรือให้ชี้แจงแสดงความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร
 - (10) ดำเนินงานอื่นใดตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย
- ข้อ 9 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม
- ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม
- การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงเป็นเสียงชี้ขาด
- ข้อ 10 ให้นำความในข้อ 9 มาใช้บังคับการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่คณะกรรมการแต่งตั้งโดยอนุโลม
- ข้อ 11 มติของคณะกรรมการต้องได้รับความเห็นชอบจากนายกเทศมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

หมวด 2

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 12 ให้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล.....ขึ้นอยู่ในความรับผิดชอบควบคุมดูแลของ.....เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า ตลอดจนเผยแพร่ จำหน่าย จ่ายแจก รวมทั้ง ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบนี้และตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

หมวด 3

การจัดระบบข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 13 ให้หน่วยงานในสังกัดจัดประเภทข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ กฎหมายอื่นและระเบียบของราชการ ดังนี้

- (1) ข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
- (2) ข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้
- (3) ข้อมูลข่าวสารอื่น
- (4) ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

การจัดแยกข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงลักษณะของข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการด้วยว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่จะเปิดเผยมิได้หรือเป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจมีค่าลี้ลับให้เปิดเผยก็ได้

ให้หน่วยงานในสังกัดจัดส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง (1) และ (2) ไปยังศูนย์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดู ค้นคว้า หรือขอสำเนา

ให้หน่วยงานในสังกัดจัดให้มีเจ้าหน้าที่ควบคุม ดูแล การตรวจสอบติดตามและประสานงานในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสามให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ รวมทั้ง รับผิดชอบในการพิจารณาให้บริการข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแล ซึ่งไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องจัดส่งให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามวรรคสาม

ข้อ 14 ให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานในสังกัดส่งมาให้ตามข้อ 13 วรรคสาม โดยให้มีรายละเอียดเพียงพอที่ประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารได้เอง

ให้หน่วยงานในสังกัดจัดทำบัญชีข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องส่งให้แก่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามข้อ 13 วรรคสาม ให้พร้อมในการที่จะพิจารณาล้างเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยเมื่อมีผู้ไต่ถามค่าขอข้อมูลข่าวสารในความครอบครองหรือควบคุม ดูแล ดังกล่าว

หมวด 4

การขอตรวจดู การขอข้อมูลข่าวสาร และการอนุญาต

ข้อ 15 ให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจัดทำสมุดทะเบียนสำหรับผู้เข้ามาขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารที่ติดตั้งแสดงไว้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักฐานของทางราชการ

ข้อ 16 การขอสำเนาข้อมูลข่าวสารหรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารที่มีคำรับรองถูกต้อง ให้ยื่นคำขอเป็นหนังสือตามแบบที่เทศบาลกำหนดต่อเจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร หรือเขียนขึ้นเองโดยให้ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับคำขอตรวจสอบว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรืออยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานใดในเทศบาลหรือหน่วยงานนอกสังกัดอื่นใด

หากเป็นข้อมูลข่าวสารและอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นพนักงานเทศบาลไม่ต่ำกว่าระดับ 2 เป็นผู้อนุญาตและลงนามในสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร โดยลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่ง ตลอดจนวันเดือนปีให้ชัดเจน ทั้งนี้ ให้รับรองตามจำนวนที่ผู้ยื่นขอขอให้รับรอง

ข้อ 17 ในกรณีขอตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารอื่น ซึ่งอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานใดในเทศบาล ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอเสนอเรื่องไปยังหน่วยงานนั้น พร้อมทั้งแนะนำให้ผู้ยื่นขอไปประสานกับหน่วยงานนั้นโดยตรงด้วยหากประสงค์

ให้หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุญาต โดยให้พนักงานเทศบาลไม่ต่ำกว่าระดับ 2 เป็นผู้ลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารลับซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544

ในกรณีที่ไม้อาจวินิจฉัยได้ว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำร้องขอนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ ให้หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อ 18 กรณีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้นกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้หน่วยงานนั้นแจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบโดยมิชักช้า เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียนั้นคัดค้านภายในเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ข้อ 19 กรณีผู้มีอำนาจอนุญาตมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอใดให้แจ้งคำสั่งพร้อมเหตุผลให้ผู้ยื่นขอทราบ พร้อมแจ้งให้ผู้ยื่นขอทราบถึงสิทธิและระยะเวลาในการอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตดังกล่าวต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ด้วย

ข้อ 20 ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้หน่วยงานในสังกัดปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยรอบคอบ

ข้อ 21 ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรือหน่วยงานในสังกัดพิจารณาให้บริการตามระเบียบนี้โดยอนุโลม เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 หรือเป็นเรื่องที่ไม่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือตามที่ผู้มีอำนาจตามข้อ 19 เห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่ต้องเปิดเผย

ข้อ 22 ข้อมูลข่าวสารใด หากมีกฎหมาย ระเบียบอื่นหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารนั้นไว้เป็นพิเศษ การขอข้อมูลข่าวสารและการอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวด้วย

ข้อ 23 ข้อมูลข่าวสารที่มีไว้เผยแพร่หรือจำหน่ายให้คิดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่เทศบาลกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ รายได้จากการนี้ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ 24 การเรียกค่าธรรมเนียมการทำสำเนาหรือสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เทศบาลกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

รายได้จากค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งให้ปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2548

หมวด 5 กำหนดระยะเวลา

ข้อ 25 การบริการข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้หน่วยงานดำเนินการให้บริการภายในกำหนดระยะเวลา ดังนี้

(1) การให้บริการข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบหรือขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันทำการที่ได้มีคำขอนั้น

(2) การให้บริการข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานในสังกัดให้หน่วยงานในสังกัดที่มีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่มีคำขอ

(3) ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารทราบภายใน 15 วัน รวมทั้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารทราบด้วย

หมวด 6 สถานที่บริการข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 26 ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล.....
ตั้งอยู่ที่.....
เลขที่..... หมู่ที่ถนน..... ตำบล.....อำเภอ
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
หมายเลขโทรศัพท์..... โทรสาร.....
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ประกาศ ณ วันที่

ลงชื่อ

(.....)

นายกเทศมนตรี.....

(ตัวอย่าง)

ระเบียบเทศบาล.....

ว่าด้วยการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัย ในการให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และข้อ 4 แห่งประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูเทศบาล.....จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบเทศบาล.....ว่าด้วยการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยในการให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้นายกเทศมนตรีเทศบาล..... รักษาการตามระเบียบนี้และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้นายกเทศมนตรีเทศบาล..... มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร

ข้อ 4 ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลข่าวสารของราชการได้ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล.....ซึ่งตั้งอยู่ที่อาคาร.....ชั้น.....เลขที่..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... หมายเลขโทรศัพท์.....ในวันและเวลาราชการ

ข้อ 5 ประชาชนผู้ขอเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารต้องแต่งกายสุภาพหรือตามความนิยมของท้องถิ่น

ข้อ 6 ห้ามนำอาวุธเข้าไปในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 7 ห้ามนำอาหารหรือเครื่องดื่มมีเมามาเพื่อรับประทานหรือดื่มในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 8 ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้าไปในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 9 การใช้สถานที่ ต้องเคารพสถานที่ ไม่ส่งเสียงดังจนเป็นการรบกวนผู้อื่น และต้องรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ข้อ 10 ประชาชนผู้ขอเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า ต้องลงทะเบียนในสมุดทะเบียนที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจัดไว้

ข้อ 11 การตรวจ ค้นคว้า ศึกษา ข้อมูลข่าวสารใดพึงใช้ความระมัดระวังและรักษาเยี่ยง
วิญญูชน

ข้อ 12 เมื่อตรวจค้นคว้า ศึกษา เสร็จสิ้นแล้วให้นำไปคืนแก่เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 13 ห้ามนำข้อมูลข่าวสารใดออกนอกศูนย์ข้อมูลข่าวสารเว้นแต่ได้รับอนุญาต

ข้อ 14 ผู้ใดประมาทเลินเล่อหรือจงใจทำให้ข้อมูลข่าวสารใดชำรุด เสียหาย สูญหาย ต้อง
รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรืออาจถูกฟ้องร้องได้

ข้อ 15 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ ผู้รับผิดชอบดูแลศูนย์ข้อมูลข่าวสารสามารถแจ้งให้ผู้นั้น
ออกจากศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการอันสมควร

ประกาศ ณ วันที่

ลงชื่อ

(.....)

นายกเทศมนตรีเทศบาล.....

* หมายเหตุ : คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของเทศบาลมีจำนวนเท่าใดแล้วแต่นายกเทศมนตรีจะเห็นสมควร

องค์การบริหารส่วนตำบล

(ตัวอย่าง)

ระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบล..... ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.

เพื่อให้การจัดระบบ การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด..... เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็วและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการรับรองสิทธิของประชาชน ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และข้อ 4 แห่งประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ประกอบมาตรา 38 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 องค์การบริหารส่วนตำบล..... จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบล..... ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ”

ข้อ 2 ให้ยกเลิกระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบล.....ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. (ถ้ามี)

ข้อ 3 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 4 บรรดาระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดขององค์การบริหารส่วนตำบล..... ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 5 ในระเบียบนี้

“องค์การบริหารส่วนตำบล” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

“หน่วยงานในสังกัด” หมายความว่า สำนัก ส่วน กองหรือหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่ากอง ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของศูนย์ข้อมูลข่าวสารและส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล.....

“ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า ศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วน
ตำบล..... ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

“นายกองค์การบริหารส่วนตำบล” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล.....

“วัน” หมายความว่า วันตามปฏิทิน

“วันทำการ” หมายความว่า วันทำการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ

“คำขอ” หมายความว่า คำขอข้อมูลข่าวสารตามระเบียบนี้

ข้อ 6 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออก
ประกาศหรือคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้นายกองค์การบริหาร
ส่วนตำบลมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร

หมวด 1

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล.....

ข้อ 7 ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย *

(1) รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ ประธานกรรมการ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย	
(2) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	รองประธานกรรมการ
(3)	กรรมการ
(..)	กรรมการ
(..) หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การ
บริหารส่วนตำบล	กรรมการและ
เลขานุการ
(..)	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
(..)	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เสนอนโยบายหรือมาตรการเกี่ยวกับการบริหาร การจัดระบบ การขอ การอนุญาต
และการบริการข้อมูลข่าวสาร

(2) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุ
เบกษา รวมทั้งการจัดพิมพ์และการเผยแพร่

- (3) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาประเภทข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของราชการ
 - (4) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับประเภทของข้อมูลข่าวสารที่ควรจัดเก็บไว้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือส่งไปยังหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ
 - (5) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำและปรับปรุงข้อมูลข่าวสารตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ หรือข้อมูลข่าวสารอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อราชการ
 - (6) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารกับส่วนราชการ
 - (7) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นในกรณีที่มีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้
 - (8) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการในเรื่องใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
 - (9) เชิญบุคคลใด มาสอบถามหรือให้ชี้แจงแสดงความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร
 - (10) ดำเนินงานอื่นใดตามที่ประธานกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย
- ข้อ 9 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม
- ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม
- การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงเป็นเสียงชี้ขาด
- ข้อ 10 ให้นำความในข้อ 9 มาใช้บังคับการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่คณะกรรมการแต่งตั้งโดยอนุโลม
- ข้อ 11 มติของคณะกรรมการต้องได้รับความเห็นชอบจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนจึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

หมวด 2

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 12 ให้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล.....ขึ้นอยู่ในความรับผิดชอบควบคุมดูแลของสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า ตลอดจนเผยแพร่ จำหน่าย แจกจ่าย รวมทั้ง ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบนี้และตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

หมวด 3

การจัดระบบข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 13 ให้นำหน่วยงานในสังกัดจัดประเภทข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ กฎหมายอื่นและระเบียบของราชการ ดังนี้

- (1) ข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
- (2) ข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้
- (3) ข้อมูลข่าวสารอื่น
- (4) ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

การจัดแยกข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงลักษณะของข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการด้วยว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่จะเปิดเผยมิได้หรือเป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้

ให้นำหน่วยงานในสังกัดจัดส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง (1) และ (2) ไปยังศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดู ค้นคว้า หรือขอสำเนา

ให้นำหน่วยงานในสังกัดจัดให้มีเจ้าหน้าที่ควบคุม ดูแล การตรวจสอบติดตามและประสานงานในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสามให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ รวมทั้ง รับผิดชอบในการพิจารณาให้บริการข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแล ซึ่งไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องจัดส่งให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามวรรคสาม

ข้อ 14 ให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานในสังกัดส่งมาให้ตามข้อ 13 วรรคสาม โดยให้มีรายละเอียดเพียงพอที่ประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารได้เอง

ให้นำหน่วยงานในสังกัดจัดทำบัญชีข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องส่งให้แก่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามข้อ 13 วรรคสาม ให้พร้อมในการที่จะพิจารณาสั่งเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยเมื่อมีผู้ไต่ถามคำขอข้อมูลข่าวสารในความครอบครองหรือควบคุมดูแล ดังกล่าว

หมวด 4

การขอตรวจดู การขอข้อมูลข่าวสาร และการอนุญาต

ข้อ 15 ให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจัดทำสมุดทะเบียนสำหรับผู้เข้ามาขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารที่ตั้งแสดงไว้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักฐานของทางราชการ

ข้อ 16 การขอสำเนาข้อมูลข่าวสารหรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารที่มีคำรับรองถูกต้อง ให้ยื่นคำขอเป็นหนังสือตามแบบที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดต่อเจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร หรือเขียนขึ้นเองโดยให้ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับคำขอตรวจสอบว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรืออยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานในสังกัดใดหรือหน่วยงานนอกสังกัดอื่นใด

หากเป็นข้อมูลข่าวสารและอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นพนักงานส่วนตำบลไม่ต่ำกว่าระดับ 2 เป็นผู้อนุญาตและลงนามในสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร โดยลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่ง ตลอดจน วัน เดือน ปีให้ชัดเจน ทั้งนี้ ให้รับรองตามจำนวนที่ผู้ยื่นขอให้รับรอง

ข้อ 17 ในกรณีขอตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารอื่น ซึ่งอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานในสังกัดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอเสนอเรื่องไปยังหน่วยงานนั้น พร้อมทั้งแนะนำให้ผู้ยื่นขอไปประสานกับหน่วยงานนั้นโดยตรงด้วยหากประสงค์

ให้หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุญาต โดยให้พนักงานส่วนตำบลไม่ต่ำกว่าระดับ 2 เป็นผู้ลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารลับซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544

ในกรณีที่ไม่วางใจวินิจฉัยได้ว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำร้องขอนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ ให้หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อ 18 กรณีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้นกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้หน่วยงานนั้นแจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบโดยมิชักช้า เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียนั้นคัดค้านภายในเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ข้อ 19 กรณีผู้มีส่วนอำนาจอนุญาตมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอใดให้แจ้งคำสั่งพร้อมเหตุผลให้ผู้ยื่นขอทราบ พร้อมแจ้งให้ผู้ยื่นขอทราบถึงสิทธิและระยะเวลาในการอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตดังกล่าวต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ด้วย

ข้อ 20 ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้หน่วยงานในสังกัดปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยรอบครอบ

ข้อ 21 ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรือหน่วยงานในสังกัดพิจารณาให้บริการตามระเบียบนี้โดยอนุโลม เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 หรือเป็นเรื่องที่ไม่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือตามที่ผู้มีส่วนอำนาจตามข้อ 19 เห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่ต้องเปิดเผย

ข้อ 22 ข้อมูลข่าวสารใด หากมีกฎหมาย ระเบียบอื่นหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารนั้นไว้เป็นพิเศษ การขอข้อมูลข่าวสารและการขออนุญาตจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวด้วย

ข้อ 23 ข้อมูลข่าวสารที่มีไว้เผยแพร่หรือจำหน่ายให้คิดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ รายได้จากการนี้ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ 24 การเรียกค่าธรรมเนียมการทำสำเนาหรือสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

รายได้จากค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งให้ปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงิน
ค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2548

หมวด 5

กำหนดระยะเวลา

ข้อ 25 การบริการข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้หน่วยงานดำเนินการให้บริการภายในกำหนด
ระยะเวลา ดังนี้

(1) การให้บริการข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบหรือขอสำเนาหรือขอสำเนา
ที่มีคำรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันทำการที่
ได้มีคำขอนั้น

(2) การให้บริการข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของ
หน่วยงานในสังกัด ให้หน่วยงานในสังกัดที่มีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดทำให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้ว
เสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ

(3) ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอให้มีจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จ
ภายใน 15 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารทราบภายใน 15 วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการ
แล้วเสร็จให้แล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารทราบด้วย

หมวด 6

สถานที่บริการข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 26 ศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล.....
ตั้งอยู่ที่.....
เลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
หมายเลขโทรศัพท์..... โทรสาร.....
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์.....

ประกาศ ณ วันที่

ลงชื่อ

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

(ตัวอย่าง)

ระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบล..... ว่าด้วยการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัย ในการให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และข้อ 4 แห่งประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูองค์การบริหารส่วนตำบล..... จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบล..... ว่าด้วยการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยในการให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบล..... รักษาการตามระเบียบนี้และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบล..... มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร

ข้อ 4 ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลข่าวสารของราชการได้ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล..... ซึ่งตั้งอยู่ที่อาคาร..... ชั้น..... เลขที่..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... หมายเลขโทรศัพท์..... ในวันและเวลาราชการ

ข้อ 5 ประชาชนผู้ขอเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารต้องแต่งกายสุภาพหรือตามความนิยมของท้องถิ่น

ข้อ 6 ห้ามนำอาวุธเข้าไปในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 7 ห้ามนำอาหารหรือเครื่องดื่มมีเมาเพื่อรับประทานหรือดื่มในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 8 ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้าไปในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 9 การใช้สถานที่ ต้องเคารพสถานที่ ไม่ส่งเสียงดังจนเป็นการรบกวนผู้อื่น และต้องรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ข้อ 10 ประชาชนผู้ขอเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า ต้องลงทะเบียนในสมุดทะเบียนที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจัดไว้

ข้อ 11 การตรวจ ค้นคว้า ศึกษา ข้อมูลข่าวสารใดพึงใช้ความระมัดระวังและรักษาเยี่ยง
วิญญูชน

คู่มือ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. 2540

ข้อ 12 เมื่อตรวจค้นคว้า ศึกษา เสร็จสิ้นแล้วให้นำไปคืนแก่เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อ 13 ห้ามนำข้อมูลข่าวสารใดออกนอกศูนย์ข้อมูลข่าวสารเว้นแต่ได้รับอนุญาต

ข้อ 14 ผู้ใดประมาทเลินเล่อหรือจงใจทำให้ข้อมูลข่าวสารใดชำรุด เสียหาย สูญหาย ต้อง
รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรืออาจถูกฟ้องร้องได้

ข้อ 15 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ ผู้รับผิดชอบดูแลศูนย์ข้อมูลข่าวสารสามารถแจ้งให้ผู้นั้น
ออกจากศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการอันสมควร

ประกาศ ณ วันที่

ลงชื่อ

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

* หมายเหตุ: คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนเท่าใดแล้วแต่นายกองค์การ
บริหารส่วนตำบลจะเห็นสมควร

**“ เพิ่มความโปร่งใส
สร้างความมั่นใจ
ราชการไทยพร้อมให้ข้อมูล ”**

**สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
www.oic.go.th E-mail : infothai@oic.go.th**

หนังสือนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการจัดพิมพ์โดย
สถาบันเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของประเทศไทยและมูลนิธิวิเทศพัฒนา

“ This project is supported by
the Canadian International Development Agency and the Development Cooperation Foundation ”